

ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТАТА НА ЦАРИНСКАТА УПРАВА ВО ПЕРИОДОТ ЈАНУАРИ-ЈУНИ 2018 ГОДИНА

Август 2018

СОДРЖИНА

I. РЕГУЛАТОРНА РАМКА	4
I.1. Царинска регулатива	4
I.2. Акцизи	6
I.3. Заштита на права од интелектуална сопственост	6
I.4. Друга регулатива која има влијание врз царинското работење	7
II. ЕУ ИНТЕГРАЦИЈА	8
II.1. Усогласување со царинската регулатива на ЕУ	8
II.1.1. Заеднички транзитен систем на ЕУ и ЕФТА земјите	8
II.2. Развој на административниот капацитет согласно ЕУ стандардите	8
II.2.1. Царина 2020 – Програма на Европската комисија	8
III. ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ ВО ЦАРИНСКАТА УПРАВА	11
III.1. Вработување	11
III.2. Обуки и стручно оспособување	11
III.3. Интегритет	13
III.4. Внатрешна ревизија	15
III.5. Наградување и унапредување	16
IV. НАДЛЕЖНОСТ И ОРГАНИЗАЦИЈА	18
IV.1. Основи	18
IV.2. Административни постапки	18
IV.3. Безбедност и комуникација	19
IV.4. ИКТ поддршка	19
IV.5. Управување со финансиски и нефинансиски ресурси	20
V. ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ	21
V.1. Услови за спроведување на царинските формалности	21
V.2. Е-Царина	21
V.2.1. Нов софтвер за обработка на царински декларации	21
V.2.2. EXIM	21
V.3. Обем на извршени работи	22
V.3.1. Царински и акцизни одобренија и лиценци	22
V.3.2. Преференцијално потекло на стоките	24
V.4. Промет на товарни моторни возила (ТМВ) на граничните премини	25
V.5. Обработени царински декларации	25
V.6. Наплатени приходи	27
V.6.1. Царина	29
V.6.2. ДДВ	29
V.6.3. Акцизи	30
V.6.4. Надоместоци	30
VI. КОНТРОЛА И ПРИМЕНА НА ЗАКОНИТЕ	32
VI.1. Основи	32

VI.2.	Управување со ризици	33
VI.3.	Царинска и друга контрола	34
VI.3.1.	Царинска контрола на влез, излез, транзит и во внатрешноста	34
VI.3.2.	Контрола при царинење на стока	46
VI.3.3.	Пријавени девизи	47
VI.3.4.	Царинска лабораторија	48
VI.3.5.	Резултати од постцаринска контрола	48
VI.3.6.	Преземени правни мерки за откриените неправилности	50
VI.3.7.	Решенија за дополнителна наплата на увозни и акцизни давачки	50
VI.3.8.	Кривични пријави	51
VI.3.9.	Царински, девизни и акцизни прекршоци	51
VI.4.	Учество во меѓународни активности	52
VII.	ТРАНСПАРЕНТНОСТ И СОРАБОТКА ВО ОБЛАСТА НА ЦАРИНАТА	54
VII.1.	Односи со јавноста	54
VII.1.1.	Позначајни настани	54
VII.1.2.	Меѓународна соработка	59
VII.1.3.	Соработка со бизнис заедницата	65
VII.2.	Царинска соработка	70
VII.2.1.	Меѓуинституционална соработка	70
VII.3.	Интернет и интранет	71
VII.4.	Отворена царинска телефонска линија (197)	72

I. РЕГУЛАТОРНА РАМКА

I.1. Царинска регулатива

Во периодот јануари-јуни 2018 година донесени се следните акти и регулативи во врска со царинското работење:

- Објавена е **Одлука за укинување на увозната давачка – царинската стапка за електрични акумулатори литиум-јонски** („Сл. весник на РМ“ бр. 1 од 03.01.2018 година). Одлуката стапи на сила со денот на нејзиното објавување во „Сл. Весник на РМ“, а ќе се применува од 1 јануари до 31 октомври 2018 година.
- Објавен е **Законот за ратификација на дополнителниот протокол 5 на договорот за изменување и пристапување на централно европскиот договор за слободна трговија** („Сл. весник на РМ“ бр. 12 од 18.01.2018 година).

Дополнителниот протокол 5 кој претставува дополнување на Договорот за изменување и пристапување на Централно европскиот договор за слободна трговија, склучен во 2006 година, е усвоен на 26 мај 2017 година во Белград, во присуство на сите ЦЕФТА страни. Овој протокол овозможува олеснување во трговијата што ќе се постигне преку воспоставување на транспарентни средства и поедноставување на царинските и трговските процедури за елиминирање на можните ризици во извозот и непречен пристап на пазарите во регионот, односно основање на рационална пазарна инфраструктура. Во таа насока е предвидена размена на податоци и поедноставување на инспекциските контроли од повеќе надлежности на ресорните органи во секоја земја во регионот, како и нивно взаемно синхронизирање, односно ќе се унифицираат потребните постапки на царинските управи и инспекциските служби при увозот и извозот на стоките. Предвидено е меѓусебно признавање на програмите на националните овластени економски оператори на секоја ЦЕФТА страна под услов законодавството и примената на секоја национална програма да е целосно во согласност со соодветното право на Европска Унија. ЦЕФТА страните размената на податоци ќе ја вршат користејќи електронска опрема, со цел да се зајакне и да се подобри квалитетот на анализа на ризик и ефективност на безбедни контроли и да се воспостави заедничка рамка за управување со ризик, заеднички критериуми за ризик и заеднички приоритетни области за контрола. Во техничките анекси на Протоколот се наведуваат документите и податоците што треба да се разменуваат помеѓу надлежните институции на ЦЕФТА страните, со методологијата која ќе се користи во постапката за размена на податоци. За целосна примена на одредбите од овој Дополнителен протокол 5 ќе се грижи ЦЕФТА Мешовитиот комитет и ЦЕФТА Комитетот за олеснување на трговијата, формиран со Одлука на Мешовитиот комитет во 2014 година. Потребата од итна примена на Протоколот произлегува и од заклучоците од Самитот во Париз во 2016 година и Самитот на земјите на Западен Балкан во Трст во јули 2017 година. Поради

можностите за усогласување и олеснување на постапките при извозот и увозот на стоките, се оценува дека со овој Протокол во значителна мерка ќе се подобри протокот на стоки, а со тоа и трговската размена во регионот. Соодветно, се очекува зголемување на трговската размена на Република Македонија, а освен во рамки на регионалниот пазар, Дополнителниот протокол треба да овозможи и зголемена размена со трети пазари, особено со пазарите на Европската Унија.

- Објавена е **Одлука за укинување на царинската стапка за ткаенини од предиво со голема јачина, од најлон или од други полиамиди или од полиестри** („Сл. весник на РМ“ бр. 44 од 12.03.2018 година) за ткаенини (од тарифната ознака 5407 10 00 00), каде царинската стапка треба да изнесува 0% и ќе се применува до 31.12.2018 година.
- Објавена е **Одлука за укинување на увозната давачка – царинската стапка за замрзнато свинско месо и свинско сало исчистено од месо и живинско сало, неистопени или поинаку издвоени, свежи, разладени, замрзнати, солени, во саламура, сушени или чадени** („Сл. весник на РМ“ бр.86 од 11.05.2018 година). Според содржината на одлуката истата ќе се применува за увоз на месо од страна на однапред утврдени производители на преработки од месо врз основа на мислење од Стопанска комора на Република Македонија со царинска стапка 0% за дефинирани тарифни ознаки во одлуката. Одлуката ќе се применува од 21.05.2018 година до 30.11.2018 година.
- Објавена е **Одлука за дополнување на Одлуката за определување на видови на стоки кои се предмет на постапување на царинските органи на определени гранични премини** („Сл. весник на РМ“ бр.86 од 11.05.2018 година), со што се определува дека внесувањето на, изнесувањето од, како и транзитот преку царинското подрачје на Република Македонија, се врши и на граничниот премин Јажинце.
- Објавена е **Уредба за изменување и дополнување на Уредбата за распоредувањето на одредени стоки во Комбинираната номенклатура согласно регулативите на Европската Комисија** („Сл. весник на РМ“ бр.99 од 29.05.2018 година). Оваа уредба претставува седумнаесето дополнување на основната Уредба за распоредување на одредени стоки во Комбинираната номенклатура согласно регулативите на Европската Комисија, објавена во „Сл. весник на РМ“ бр. 2/2014. Со уредбата се усвоени вкупно 8 нови регулативи на ЕУ кои се донесени во период од 01.10 до 31.12.2017 година и ќе бидат ставени вон сила две регулативи кои биле претходно усвоени за распоредување на одредени стоки во Комбинираната номенклатура. Регулативите се однесуваат за распоредување на разновидна стока како: електронски уред, етил алкохол, ламинирани дрва, производ од алуминиум, фотографски плочи и филмови, електротермички уред и производ од железна или челична жица. Распоредувањето на наведените стоки се совпаѓа со распоредувањето на таква

и слична стока увезена во Република Македонија и не предизвикува измени во примената на Царинската тарифа.

- Објавени се **листите на стоки кои се увезуваат во рамки на тарифни квоти** со намалени или укинати царински давачки и кои ќе се применуваат во второто полугодие на 2018 година. („Сл. весник на РМ“ бр. 116 од 25.06.2018 година). Објавените листи се однесуваат за увоз во рамки на квоти на стоки со потекло од Европската унија, Турција, Украина, Швајцарска конфедерација и Норвешка. Распределбата на тарифните квоти се одвива по принципот „прв дојден, прв корисник“ преку информацискиот систем ЕКСИМ.

I.2. Акцизи

Во периодот јануари-јуни 2018 година донесени се следните акти и регулативи во врска со акцизното работење:

- Донесена е измена и дополнување на **Законот за акцизите** („Сл. весник на РМ“ бр. 120 од 29.06.2018), со што е извршено дополнување на членовите 37 и 44 каде се пропишани одредби за уништување на контролните марки кои се чуваат во НБРМ, а кои не се подигнати во предвидениот рок од 3 месеци и е направено техничко усогласување со постојните одредби од Законот за акцизите;
- **Упатство за начинот и постапката за враќање на акциза за употребен течен нафтен гас (ТНГ) во процесот на производство – четврто издание**, во надлежност на Секторот за акцизи, со кое се уредува начинот и постапката при одлучување по барањата за враќање на платената акциза за употребен течен нафтен гас во процесот на производство.

I.3. Заштита на права од интелектуална сопственост

Еден од главните приоритети на Царинската управа е унапредување на институционалниот и административниот капацитет за ефикасна и ефективна борба против фалсификатите и пиратеријата, преку воведување на зајакнати мерки на царинска контрола за откривање и спречување на увоз, транзит и извоз на стоки што го повредуваат правото од интелектуална сопственост, како и зголемена соработка со носителите на ова право и нивните застапници во Република Македонија, од една страна, како и со сите надлежни институции во земјата и странство, од друга. Царинската управа презема бројни активности во борбата против фалсификувањето и пиратеријата и ќе продолжи со оваа борба во насока на заштита на животот, здравјето и безбедноста на граѓаните, економијата и буџетот на државата и општеството во целина.

Заклучно со 30 јуни 2018 година во Царинската управа бројот на **регистрации барања за царинска заштита на трговски марки во однос на права од**

интелектуална сопственост изнесува 983, додека на крајот на 2017 година изнесуваше 970.

Нови барања за заштита на права од интелектуална сопственост во Царинската управа имаат регистрирано и следните трговски марки: BEATS, MINIONS, GENEVA LABORATORIES LIMITED, JOHNNIE WALKER, HUNTER, SMIRNOFF, CAPTAIN MORGAN, ETIMAT, DANIEL WELLINGTON, MOTOROLA, PHILIPS, GORGIO ARMANI, DIESEL, SOUTH PARK – VOLCANO, SOUTH PARK – CARTMAN SUCKS, SOUTH PARK – CARTMAN FINDS LOVE, VIACOM, SCANIA, GEZER, STUDIO MODERNA, TAC, KUMTEL, JAFFA CHAMPION, LAVAZZA, BOTTEGA, STANLEY BLACK & DECKER, HERMES и THE BLACK & DECKER.

Врз основа на член 30 став 1 од Законот за царински мерки за спроведување на заштита на правата од интелектуална сопственост („Сл. весник на РМ“ бр. 88/2015, 154/2015, 192/2015 и 23/16), Владата на Република Македонија донесе Одлука за бесплатно отстапување на одземена стока на Министерството за труд и социјална политика за помош на евидентирани приматели на социјална помош, и тоа за вкупно 1,514 парчиња стока со завршена царинска постапка.

I.4. Друга регулатива која има влијание врз царинското работење

Во периодот јануари-јуни 2018 година не се донесени други акти и регулативи кои имаат влијание врз царинското работење.

II. ЕУ ИНТЕГРАЦИЈА

И во 2018 година посебно место во агендата на Царинската управа имаат активностите насочени кон перманентно усогласување и примена на царинското законодавство на ЕУ во Република Македонија, исполнување на техничките и организациските барања, развој на административниот капацитет, како и проширување на јавната свест за начинот и филозофијата на функционирањето на Царинската унија.

II.1. Усогласување со царинската регулатива на ЕУ

II.1.1. Заеднички транзитен систем на ЕУ и ЕФТА земјите

Конвенциите за заедничката транзитна постапка и за поедноставување на формалностите при трговија со стока обезбедуваат единствено движење на стоката во рамките на земјите членки, од една влезна точка до местото на завршување на транзитната постапка, без разлика на тоа низ колку држави и гранични премини стоката треба да транзитира. Електронската транзитна декларација со која е започната транзитна постапка во која било земја членка на Конвенцијата за заедничка транзитна постапка е прифатлива за сите земји членки на Конвенцијата.

Во периодот јануари-јуни 2018 година во царинските испостави во Република Македонија обработени се вкупно 40,297 царински декларации во заедничката транзитна постапка (транзит од Република Македонија за ЕУ и ЕФТА земјите), а од странските царински испостави примени се вкупно 14,746 транзитни движења во кои нашите испостави се нотирани како одредишни испостави (транзит од ЕУ и ЕФТА земјите за Република Македонија). Низ територијата на Република Македонија транзитирале вкупно 22,833 транзитни движења во кои нашите испостави ја презедоа улогата на транзитни испостави.

Заклучно со јуни 2018 година издадени се вкупно 137 одобренија на економските оператори со кои им се овозможува пристап кон НКТС и 60 одобренија на главните обврзници за користење на банкарска гаранција во заедничката транзитна постапка.

II.2. Развој на административниот капацитет согласно ЕУ стандардите

II.2.1. Царина 2020 – Програма на Европската комисија

Во рамки на Програмата на Заедницата „Царина 2020“ во периодот јануари-јуни 2018 година се одржаа следните активности:

- **Состанок на проектна група за ИТ технологии и инфраструктура**, во Брисел, Белгија. На овој состанок беа презентирани планираните активности што ги очекуваат членките на CCN¹ интранет мрежата, а кои што се однесуваат на миграцијата кон CCN2, подготовки и тестирање што се прави заради потврда на спремноста за префрлање на комуникацијата кон новата CCN2 платформа);
- **Подготовка за тестирање на новата платформа CCN2 како и обука за користење на web сервисите во NCTS**, во Брисел, Белгија, со цел подготовка за тестирање на новата платформа CCN2 како и обука за користење на web сервисите во NCTS;
- **5-ти состанок на комуникациска група на ЕУ за царина и даноци** во Брисел, Белгија, со цел разгледување на извештајот од последниот работен состанок на групата и преземените активности по повод одбележување на 50 години постоење на Царинската унија;
- **4-ти заеднички состанок на групата за поддршка на обуките**, во Брисел, Белгија, со цел следење на новини и планови за обуки;
- **Состанок на проектна група поврзана со хемиските поглавја на ХС/КН**, во Брисел, Белгија, со цел презентација на стандардот ИСО 8217 - нафтени производи – гориво, разгледување на предлози за креирање на нови дополнителни забелешки на глава 27, презентација на документот „Измами во секторот за автомобилските дизел горива“ и ажурирање на ECICS² базата на податоци;
- **35-ти состанок на Електронската царинска координативна група со Трговската контакт група**, во Брисел, Белгија, за запознавање со идните планови со цел стекнување на дополнително искуство и размена на информации кои ќе овозможат да се продолжи со успешна имплементација и усовршување на главните проекти на царинската унија (NCTS, TARIC, ECS³, ICS⁴);
- **38-ми состанок на Електронската царинска координативна група со Трговската контакт група**, во Брисел, Белгија, со цел учество на состанокот за следење на имплементација на проекти за ICS2, едношалтерски систем на ЕУ и др.

¹ CCN - Common Communication Network (Заедничка комуникациска мрежа)

² ECICS – European Customs Inventory of Chemical Substances (Европска царинска листа на хемиски супстанции)

³ ECS – Export Control System (Систем за контрола на извоз)

⁴ ICS – Import Control System (Систем за контрола на увоз)

- **Студиска посета за начинот на имплементација на ЕОРИ⁵ и референтни податоци**, во Вилнус, Литванија, со цел размена на информации и стекнување на знаења за начинот на имплементација на ЕОРИ и референтни податоци;
- **Состанок на мрежата на Национални координатори на Програмата Царина 2020**, во Стокхолм, Шведска, со цел размена на искуства, информирање за примената на новите правила, користење на алатките за програмата и активности за зајакнување на мрежата на националните координатори;
- **Регионална работилница насловена „Blockchain and Distributed Ledger Technology for Taxation and Customs IT Systems“**, во Валета, Малта, со цел запознавање со нов вид на технологија со која записите од дистрибуираните бази на податоци наместо да се разменуваат ќе се споделуваат, особено трансакциите помеѓу учесниците во процесот. Се работи за нов начин на работа кој ќе предизвика реструктурирање на даночните и царински ИТ системи;
- **Работилница за царинска контрола на прекурзори**, во Парну, Естонија, со цел да се зголеми размената на информации со други истражни органи, да се разгледа управувањето со ризик при увоз, транзит, извоз и пренос на прекурзори;
- **Семинар за високи раководители во врска со размена на информации за царинското работење кон трети држави (кои не се членки на ЕУ)**, во Албена, Бугарија, со цел размена на информации во врска со царинското работење кон трети држави кои не се членки на ЕУ, особено со акцент на видовите на информации и целите за нивната размена.

⁵ EORI – Economic Operators Registration and Identification System (Систем за регистрација и идентификување на економски оператори)

III. ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ ВО ЦАРИНСКАТА УПРАВА

Царинската управа и во текот на 2018 година континуирано инвестира во унапредување и развој на менаџментот со човечки ресурси, сметајќи ги човечките ресурси за движечка сила за постигнување на поставените стратешки цели за интеграцијата во ЕУ и унапредување на ефикасноста на работата на институцијата.

На крајот на јуни 2018 година во Царинската управа се **вработени 1.102 лица**. Од вкупниот број вработени 2 лица се со статус на **функционери (директор и заменик директор)**, 989 лица се со статус на **царински службеници** согласно Законот за Царинската управа, 11 лица се со статус на **административни службеници** согласно Законот за административни службеници и 100 лица се со статус на **работници** согласно Законот за работни односи.

Во однос на стручната подготовка, 3 вработени се доктори на науки, 48 вработени се магистри, 628 се со високо образование, 13 се со вишо образование, 385 се со средно образование и 25 вработени се со образование од друг вид. Ова значи дека 61,61% од вкупниот број вработени во Царинска управа се со високо образование.

III.1. Вработување

Во периодот јануари-јуни 2018 година има 2 нови вработувања во Царинската управа врз основа на спроведен јавен оглас.

III.2. Обуки и стручно оспособување

Во периодот јануари-јуни 2018 година, беа спроведени 137 активности за стручно оспособување на царинските службеници со вкупно 987 учесници. Во просек секој учесник има следено обука во траење од околу 11,11 часа (11 часа и 7 минути). Вкупниот број на часови на реализирани обуки во овој период, спореден со бројот на вработени, укажува на тоа дека за еден вработен се обезбедени обуки и стручно оспособување со просечно времетраење од 10,00 часа.

Во периодот јануари-јуни 2017 година, беа спроведени 116 активности за стручно оспособување на царинските службеници со вкупно 665 учесници.

Во периодот јануари-јуни 2018 година позначајни одржани обуки се:

- **Модул ТАРИМ и интеграција на мерките во ТАРИМ согласно бизнис концептот на ТАРИК** – со цел запознавање со основни поими и елементи кои го сочинуваат модулот ТАРИМ, начин на функционирање и целта на системот, како и запознавање со бизнис концептот;

- **Е-обука за родова еднаквост – почетен и напреден степен**, чија цел е подигање на свеста кај вработените за родовата еднаквост;
- **Зајакнување на оперативните и институционалните капацитети на царинската администрација** – со цел преглед на постојната стратегија за обука и стратегија за долгорочна обука која се интегрира во изготвената царинска деловна стратегија;
- **Новини во царинско законодавство, распоредување на стока и царинска вредност на стока** – целта беше запознавање со новините во царинското законодавство, распоредување на стока и царинска вредност на стока; измени во Царинскиот закон, Упатство за привремено чување, измени во Упатство за вредност, ново упатство за каталог „ScwaskeNet“, распоредување на компјутери и софтвер, распоредување на четирицикли и комбинирани моторни возила;
- **Бихејвиористичка анализа** – со цел идентификување на невообичаено однесување и собирање информации преку согледувања на вербалните и невербалните индикатори;
- **Работилница за ревизија на Уредбата за спроведување на Царинскиот закон, проценка на царинскиот информативен систем (ЦИС) и предложеното ИТ решение;**
- **Користење на меѓународни и поединечни транспортни дозволи** – со цел подобрување на знаењата на учесниците во врска со овластувањата на Царинската управа согласно Законот за превоз во патниот сообраќај, видовите на превоз и меѓународни транспортни дозволи, правила за користење на меѓународни дозволи, сертификати, ЕКМТ дозволи⁶, нивно значење, начин на користење, видови на прекршоци и евиденција во патен дневник;
- **Управување со ризик во областа на царинската вредност и вредности пониски од прифатливите за царински потреби** – со цел на учесниците да им се презентира царинската вредност и вредностите пониски од прифатливите за царински потреби како една од најтешките ризични области, да се дискутира за најдобрата практика на ЕУ, методи за анализа и упатства;
- **Национална работилница за задолжителна информација за потекло на стока** – со цел подобрување на знањата на учесниците за задолжителна информација за потекло и запознавање со системот царински одлуки на ЕУ и Хрватска;
- **Ракување со рентген „Smits Haiman 100100V“** – со цел учесниците да се стекнат со вештини за ракување со наведениот рентген апарат;

⁶ Мултилатерални годишни дозволи од квотата на Европската конференција на министрите за транспорт - ЕКМТ

- **Радијациона заштита и сигурност** – со цел подобрување на знањата на учесниците за извори и опасност од јонизирачко зрачење, детекција и инструменти на јонизирачко зрачење, практични вежби, одговор на радијациони вонредни настани на граничните премини и улога на ДРС, ЦУ и ГП;
- **Работилница за овластен економски оператор (ОЕО)** – со цел запознавање со најдобрите практики на ЕУ кои се однесуваат на новите услови утврдени за доделување на статус на ОЕО, издавање на одобренија, а поврзано со организационата структура на царинската администрација;
- **Зајакнување на оперативните и институционалните капацитети на царинската администрација** – со цел натамошен развој на политиката за соработка на оперативно и меѓуинституционално ниво.

III.3. Интегритет

Збирот од сите политики, стандарди и процедури воспоставени во една организација кои ја зајакнуваат нејзината отпорност кон корупцијата и го намалуваат ризикот од коруптивно однесување од страна на нејзините вработени го означува системот за интегритет. Интегритет на ниво на една организација, значи „отпорност на корупција“.

Во периодот јануари-јуни 2018 година се спроведени **41 внатрешна истрага** врз основа на Планот на активности на Секторот за професионална одговорност, примените поплаки кои се однесуваат на незаконско и непрофесионално постапување на вработените, информациите примени на отворената царинска линија 197 во кои се содржани наводи за непрофесионално однесување на царински службеници, како и врз основа на информациите што ги доставуваат или непосредно ги презентираат раководителите на организационите единици и вработените во Царинската управа. Во истиот период во 2017 година беа спроведени 36 внатрешни истраги.

Број на спроведени внатрешни истраги по организациски единици						
Организационен дел	2017			2018		
	Прв квартал	Втор квартал	Вкупно (јан.-јуни)	Прв квартал	Втор квартал	Вкупно (јан.-јуни)
Централна управа	2	3	5	4	2	6
Царинарница Скопје	5	4	9	7	8	15
Царинарница Куманово	3	3	6	5	7	13
Царинарница Штип	/	1	1	/	1	1
Царинарница Гевгелија	2	5	7	2	2	4
Царинарница Битола	3	5	8	2	1	3
Вкупно	15	21	36	20	21	41

Во периодот јануари-јуни 2018 година во врска со постапувањето на вработените согласно позитивните законски одредби, подзаконските акти и оперативните инструкции на Царинската управа, извршени се **24 внатрешни контроли**, додека во периодот јануари-јуни 2017 година беа извршени 17 внатрешни контроли.

Број на спроведени внатрешни контроли по организациски делови						
Организационен дел	2017			2018		
	Прв квартал	Втор квартал	Вкупно (јан.-јуни)	Прв квартал	Втор квартал	Вкупно (јан.-јуни)
Централна управа	5	4	9	6	4	10
Царинарница Скопје	1	4	5	6	6	12
Царинарница Куманово	/	/	/	/	1	1
Царинарница Штип	/	1	1	/	/	/
Царинарница Гевгелија	/	/	/	/	/	/
Царинарница Битола	1	1	2	/	1	1
Вкупно	7	10	17	12	12	23

Во периодот јануари-јуни 2018 година, преку **отворената царинска телефонска линија (197)** се примени **16 поплаки** и **3 on-line** пријави во кои странките генерално наведуваат непрофесионално однесување на царинските службеници во постапувањето при извршување на нивните обврски и овластувања. По спроведените внатрешни истраги изготвени се 17 извештаи со кои не е утврдена основаност на поплаките, додека за 2 во тек се истражни активности. Во истиот период минатата 2017 година беа примени 13 поплаки и 1 on-line пријава за кои не е утврдена основаност на нивната содржина.

Согласно обврската, по склучување на договор за вработување со Царинската управа или по престанок на работниот однос, службените лица од Царинската

управа да достават пополнет анкетен лист до Секторот за професионална одговорност, во периодот јануари-јуни 2018 година евидентирани се 14 царински службеници кои доставиле **анкетен лист** и 35 кои доставиле **обрасци за промена на имотната состојба**. Во истиот период во 2017 година беа евидентирани 14 царински службеници кои доставиле анкетен лист и 33 кои доставиле образец за промена на имотна состојба. Во периодот јануари-јуни 2018 година поднесени се 3 изјави за интереси, додека во 2017 година беа поднесени 6 изјави за интереси и 1 известување поврзано со поднесената изјава за интереси.

Во периодот јануари-јуни 2018 година е ревидиран и изработен нов **Регистар на ризични точки во царинското работење подложни на корупција за период јануари-март 2018 година и период јуни-јуни 2018 година**, кој се применува како корисна алатка за перманентно и ефикасно справување со можните кршења на царинското законодавство преку вршење на интерни контроли, а со тоа и за превенција од корупцијата.

Во периодот јануари-јуни 2018 година донесени се 15 решенија со кои се изречени **дисциплински мерки** – од кои со 2 решенија е изречена **парична казна** во износ од 15% од последната исплатена месечна нето-плата на работник во траење од 1 месец, со 1 решение е изречена **парична казна** во износ од 15% од последната исплатена месечна нето-плата на работник во траење од 2 месеци, со 4 решенија е изречена **парична казна** во износ од 15% од последната исплатена месечна нето-плата на работник во траење од 3 месеци, со 2 решенија е изречена **парична казна** во износ од 15% од последната исплатена месечна нето-плата на работник во траење од 4 месеци, со 4 решенија е изречена **парична казна** во износ од 15% од последната исплатена месечна нето-плата на работник во траење од 5 месеци и со 2 решенија е изречена **парична казна** во износ од 15% од последната исплатена месечна нето-плата на работник во траење од 6 месеци.

Донесени се 2 решенија со кои предлогот за поведување на постапка за утврдување на одговорност се одбива како неоснован, а постапката се запира.

Донесено е 1 решение за престанок на работен однос во Царинската управа.

Во периодот јануари-јуни 2018 година донесени се 5 решенија со кои на царински службеници им е утврдена **основната плата во намален износ** од 15% поради тоа што не ги оствариле просечните, односно очекуваните резултати од работата.

III.4. Внатрешна ревизија

Во периодот јануари-јуни 2018 година во Царинската управа се извршени 10 **внатрешни ревизии**. Врз основа на извршените ревизии утврдени се 39 **наоди** и дадени се 40 **препораки за подобрување на работењето**.

Во периодот јануари-јуни 2017 година во Царинската управа беа извршени 9 внатрешни ревизии. Врз основа на извршените ревизии беа утврдени 31 наод и дадени 33 препораки за подобрување на работењето.

Во периодот јануари-јуни 2018 година изготвен е **Квартален извештај за извршените ревизии и активностите на внатрешната ревизија** за IV квартал во 2017 година и степен на спроведување на препораките заклучно со IV квартал во 2017 година. Изготвен е и **Годишен извештај за воспоставениот внатрешен контролен систем во Царинска управа на Република Македонија за 2017 година**. Изготвен е и **Квартален извештај за извршените ревизии и активностите на внатрешната ревизија** за I квартал од 2018 година и степен на спроведување на препораките заклучно со I квартал од 2018 година. Изготвен е **Извештај за извршените ревизии и активностите на внатрешната ревизија за 2017 година**, кој е доставен до Министерството за финансии – Централна единица за хармонизација, како прилог на Годишниот финансиски извештај на Царинската управа на Република Македонија.

III.5. Наградување и унапредување

Во периодот јануари-јуни 2018 година донесени се 9 решенија со кое на царински службеници им се утврдени **основни плати во зголемен износ од 15%**, поради тоа што работата ја извршиле со особен успех и квалитет.

По повод 14-ти април, Денот на Царинската управа, доделени се следните награди на царински службеници:

- 126 јубилејни награди за 10 години непрекината работа во Царинската управа;
- 36 јубилејни награди за 20 години непрекината работа во Царинската управа;
- 7 јубилејни награди за 30 години непрекината работа во Царинската управа и
- 4 пофалници.

Согласно Правилникот за системот на наградување на царински службеници („Сл.весник на РМ“ бр. 28/15 и 194/16) донесени се 28 **решенија за доделување на парична награда** во висина од 10.000,00 денари, поради постигнати исклучителни резултати во работењето со вонредно залагање при спроведувањето на работните задачи.

Во периодот јануари-јуни 2018 година во Царинската управа се извршени вкупно 141 **унапредување**. Во Централна управа унапредени се 55 царински службеници: 5 царински службеници на работно место помошник директор, 13 царински службеници на работно место началник, 3 царински службеници на работно место управник, 9 царински службеници на работно место шеф на служба, 7 царински службеници на работно место самостоен советник, 2 царински службеници на работно место советник, 10 царински службеници на работно место инспектор, 4 царински службеници на работно место систем-инженер, 1 царински службеник

на работно место главен инспектор и 1 царински службеник на работно место оператор.

Во истиот период во царинарниците унапредени се 86 царински службеници: 8 царински службеници на работно место виш цариник контролор, 22 царински службеници на работно место водач на смена, 9 царински службеници на работно место водител на смена, 28 царински службеници на работно место шеф на царинска испостава, 4 царински службеници на работно место самостоен советник, 3 царински службеници на работно место шеф на служба, 9 царински службеници на работно место цариник, 1 царински службеник на работно место помошник управник и 2 царински службеници на работно место водител на отсек.

IV. НАДЛЕЖНОСТ И ОРГАНИЗАЦИЈА

IV.1. Основи

Во периодот јануари-јуни 2018, Комитетот за управување со животен циклус на апликации – КУЖЦА продолжи со своите активности поврзани со управувањето со животниот циклус на апликациите и ИКТ системите со цел остварување на планираните проектни задачи и цели и осигурување дека апликациите и ИКТ системите се користат и одржуваат правилно, со запазување на претходно поставените ограничувања кои се однесуваат на поставениот опсег, буџет и временски рок.

Во врска со јавните набавки за надградби или набавки на нови електронски системи или ИТ опрема, во периодот јануари-јуни 2018 година се донесе одлука за избор на јавна набавка за одржување и развој на Новиот компјутеризиран транзитен систем (НКТС), како и надворешна поддршка на хардвер на ИКТ системи, додека за набавката за одржување на Системот за наплата е донесена одлука за поништување. Отворени се постапките за Одржување и развој на интегрирана тарифна околина и за доделување на договор за јавна набавка за телекомуникациски услуги.

Во тек е подготовка на тендерски спецификации за јавни набавки предвидени во планот за јавни набавки за 2018 година.

Изработени се и месечни извештаи за обемот на употреба и функционирање на апликациите кои се користат од страна на царинските службеници и економските оператори. Индикаторите за користење на апликациите се на очекуваното ниво за овој период од годината.

IV.2. Административни постапки

Користење на електронскиот систем за управување со документи (ЕДМС)	2017			2018		
Организационен дел	Прв квартал	Втор квартал	Вкупно (јан.-јуни)	Прв квартал	Втор квартал	Вкупно (јан.-јуни)
Корисници	1.131	1.126	1.126	1.098	1.095	1.095
Пристапи	73.284	73.194	146.478	89.276	83.450	172.726
Отворени предмети	21.151	21.953	43.104	29.529	25.170	54.636

Во периодот јануари-јуни 2018 година остварени се 172.726 пристапи и креирани се 54.636 предмети, а притоа се регистрирани 1.095 корисници.

Во периодот јануари-јуни 2017 година беа остварени 146.478 пристапи и креирани 43.104 предмети, а притоа беа регистрирани 1.126 корисници.

Во периодот јануари-јуни 2018 година најголем број на предмети се креирани во областа на скратени управни постапки (4.188), акцизни постапки (855), прекршочни и мандатни постапки (506) и управни постапки (399).

Во периодот јануари-јуни 2018 година најголем број на предмети се креирани од страна на Царинарница Скопје (27.853), Царинарница Гевгелија (15.559) и Царинарница Битола (11.001).

IV.3. Безбедност и комуникација

Видеоконференцискиот систем на Царинската управа е можност за видеоконференциско присуство на функционерите на органите на државна управа на седниците на Комисијата за економски систем и на седниците на Владата на Република Македонија. Во системот се вклучени 232 корисници од органите на државната управа, кои во периодот јануари-јуни 2018 реализираа 748 повици, видеоконференциски присуства на седниците на Комисијата за економски систем и на Владата на Република Македонија. Во рамки на Царинската управа во системот се вклучени 50 корисници кои во текот на овој период остварија 48 видеоконференциски повици.

Во периодот јануари-јуни 2017 година органите на државната управа остварија 768 повици, додека корисниците од Царинската управа остварија 50 повици.

IV.4. ИКТ поддршка

Во секторот за ИКТ се спроведуваат голем број на тековни оперативни активности за администрирање и непречена функционалност на царинскиот информативен систем, кој се состои од електронски системи, апликации и неопходна хардверска и мрежна инфраструктура потребна за нивната работа.

Со цел модернизација на ИТ опремата која се користи во Царинската управа, во овој период во функција се ставени вкупно 305 парчиња нова опрема која вклучува: компјутери, монитори, печатари, матрични печатари, лаптопи и скенери.

Просечната достапност на ИКТ системите и апликациите изнесуваше 99,4%.

Назив на апликација	Тип индикатор	2017			2018		
		Прв квартал	Втор квартал	Вкупно (јан.-јуни)	Прв квартал	Втор квартал	Вкупно (јан.-јуни)
ЕХИМ Лиценци	корисници	6,425	6,539	6,539	6,539	6,792	6,792
	пристапи	117,695	124,983	242,678	114,966	113,592	228,558
ЕХИМ Квоти	корисници	6,425	6,539	6,539	6,732	6,792	6,792
	пристапи	1,689	1,757	3,446	1,647	1,742	3,389
Веб портал	корисници	18,137	7,586	7,586	12,261	11,565	11,565
	пристапи	464,356	297,133	761,489	260,659	230,464	491,123
АСИКУДА	корисници	2,023	2,009	2,009	2,031	2,315	2,315
	пристапи	632,374	647,196	1,279,570	606,020	614,150	1,220,170
Работно време	корисници	1,131	1,126	1,126	1,098	1,095	1,095
	пристапи	173,252	141,785	315,037	144,581	127,154	271,735
Лука	корисници	112	112	112	99	92	92
	пристапи	22,213	13,905	36,118	25,198	12,419	37,617
ЕДМС	корисници	1,131	1,126	1,126	1,098	1,095	1,095
	пристапи	73,284	73,194	146,478	79,773	83,450	163,223
ПЕК	корисници	460	463	463	468	471	471
	пристапи	5,761	6,318	12,079	6,475	5,503	11,978
Бордер	корисници	980	975	975	949	954	954
	пристапи	135,531	144,214	279,745	148,693	101,521	250,214
НКТС	корисници	902	913	913	949	951	951
	пристапи	73,568	84,300	157,868	77,939	85,914	163,853

IV.5 Управување со финансиски и нефинансиски ресурси

Во периодот јануари-јуни 2018 година се донесени следните нови уредби, упатства и процедури кои се однесуваат на работата на Секторот за административни и технички работи:

- **Процедура за активирање на аларм за детекција на натрапници**, со што се уредува начинот на активирање на алармот за детекција на натрапници, а исто така и начинот на користење на алармниот уред (систем за алармирање) за контрола на пристап и итна дојава во случај на провала и неовластен пристап на натрапници;
- **Процедура за јавни набавки (седмо издание)** со која се утврдува начинот на постапување при вршење на сите набавки во Царинската управа, освен набавките за кои не се применува Законот за јавни набавки, пропишано со истиот закон. Со Процедурата за канализира целокупниот процес на јавна набавка, со цел да се овозможи почитување на законските одредби од областа на јавните набавки, како и навремено и квалитетно снабдување на Царинската управа со потребните ресурси.

V. ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

V.1. Услови за спроведување на царинските формалности

Царинската управа перманентно работи на одржување на постојните и воведување на нови можности за олеснување и забрзување на царинските постапки и условите за нивно спроведување, со поддршка од информатичка и комуникациска технологија.

V.2. Е-Царина

V.2.1. Нов софтвер за обработка на царински декларации

Во периодот јануари-јуни 2018 година продолжија активностите за развој на новиот Систем за обработка на царински декларации и акцизни документи (СОЦДАД), започнат во јуни 2012 година, кој треба да го замени постојниот систем ASYCUDA.⁷

Во овој период членовите на работните групи, заедно со испорачателот на овој систем, работеа на имплементација на петтата последна фаза на воведување на системот. Во овој период се оддржаа поголем број подготвителни работилници кои имаат за цел успешна имплементација на оваа фаза од проектот.

Со воведување на СОЦДАД, Царинската управа ќе обезбеди безбедно, интероперативно ИТ решение во согласност со стандардите на СЦО и ЕУ, целосно бесхартиена околина при спроведување на царинските и акцизните постапки преку размена на електронски податоци со економските оператори и другите државни институции, забрзување на царинските и акцизните постапки за економските оператори и целосна компатибилност со системите на ЕУ.

V.2.2. EXIM

На крајот од периодот јануари-јуни 2018 година, во EXIM⁸ беа регистрирани 6.792 економски оператори – корисници на системот, кои преку 12⁹ (од 17 регистрирани)

⁷ Новиот СОЦДАД, кој треба да го замени постојниот систем ASYCUDA, ќе обезбеди интероперабилност и интерконекции со царинските информатички системи на ЕУ, управување со царинските декларации и акцизните документи (поднесување, евидентирање, прифаќање, обработка и архивирање), контрола на движењето на акцизните добра и царинските стоки преку размена на стандардизирани електронски пораки со економски оператори, ефикасност во спроведување на контролите околу наплатени и вратени царински давачки, акцизи, такси и други давачки, олеснување на трговија преку забрзан проток на стока, како и подобрување на безбедноста на синџирот на снабдување, согласно стандардите на ЕУ и СЦО.

⁸ Електронскиот систем за издавање увозни и извозни дозволи и тарифни квоти - EXIM е достапен на Web страницата на Царинската управа од јануари 2008 година и оттогаш наваму масовно се

државни органи, директно вклучени во постапката на издавање на дозволите, можеа да аплицираат за 60 различни видови увозни, извозни и транзитни дозволи и тарифни квоти.

Во периодот јануари-јуни 2018 година преку EXIM се издадени 48.394 увозни, извозни и транзитни дозволи и 3.389 квоти. Најголем број од издадените дозволи во овој период се однесуваат на увоз на прехранбени производи (18.670), потврди за органолептички преглед (7.064), ветеринарни документи (6.458), согласности за царинење на стока за општа употреба (5.611), лекови (1.723) и медицински помагала (2.735).

Просечното време за добивање на овие дозволи во периодот јануари-јуни 2018 година изнесуваше околу 1,05 часа.

БРОЈ НА УВОЗНИ И ИЗВОЗНИ ДОЗВОЛИ ИЗДАДЕНИ ПРЕКУ EXIM						
Име на дозволата	2017			2018		
	Прв квартал	Втор квартал	Вкупно (јан.-јуни)	Прв квартал	Втор квартал	Вкупно (јан.-јуни)
Одобрение за увоз на ветеринарно медицински препарати	51	56	107	58	46	104
Документ за ветеринарна проверка на продукти за исхрана на животни при увоз	138	147	285	158	140	298
Ветеринарен влезен документ за живи животни	74	61	135	59	64	123
Ветеринарен влезен документ за производи од животинско потекло	2,860	3,350	6,210	3,073	3,385	6,458
Согласност пратката со храна, производи и материјали кои доаѓаат во контакт со храната да влезе на територијата на Република Македонија	8,114	9,266	17,380	8,800	9,870	18,670
Одобрение за пренесување (трансфер) на оружје и муниција при увоз	20	27	47	8	29	37
Дозвола за извоз на прекурсори	39	29	68	32	22	54
Дозвола за извоз на опојни дроги и психотропни супстанции	126	134	260	117	152	269
Дозвола за увоз на прекурсори	59	59	118	66	70	136
Одобрение за увоз на лекови	950	894	1,844	887	836	1,723
Одобрение за увоз на медицински помагала	1,415	1,494	2,909	1,349	1,386	2,735
Одобрение за увоз на опасни и други видови на хемикалии	250	310	560	285	330	615
Дозвола за увоз на опојни дроги и психотропни супстанции	49	34	83	49	46	95
Дозвола за транспорт/транзит на опасни материи	323	390	713	393	449	842
Согласност за царинење на предмети за општа употреба	2,475	2,800	5,275	2,635	2,976	5,611
Потврда за извршен органолептички преглед и земени мостри	3,845	3,319	7,164	3,859	3,205	7,064
Уверение за извоз и изнесување на незащитени културни добра	101	129	230	96	145	241
Други дозволи	635	680	1,315	590	781	1,371
ВКУПНО	21,524	23,179	44,703	22,514	23,932	46,446

V.3. Обем на извршени работи

V.3.1. Царински и акцизни одобренија и лиценци

На крајот на јуни 2018 година, вкупно 254 компании имаа одобренија за вршење работи на **застапување во царински постапки**, додека во јуни 2017 имаше 255 вакви компании. На крајот на јуни 2018 година бројот на физички лица – иматели на лиценци за вршење работи на застапување во царински постапки изнесуваше 1.147, додека во јуни 2017 година имаше 1.153 вакви лица.

Најзастапен вид **царинска постапка со економски ефект** е увозот за облагородување, по што следи царинско складирање и извозот за облагородување. Имателите на ваков вид на одобренија во најголем процент припаѓаат на

користи од економските оператори (работата на EXIM е уредена со повеќе интерни акти на Царинската управа, како и со Уредба донесена од страна на Владата на Република Македонија).

⁹ Покрај овие 12, во постапката на издавање на дозволи преку системот индиректно се вклучени уште 2 државни органи.

текстилната индустрија, по што следат иматели од областа на чевларската индустрија и металургијата. На крајот на јуни 2018 година 170 трговски друштва се иматели на одобренија за **увоз за облагородување** и 12 трговски друштва поседуваат одобренија за **извоз за облагородување**. Одобренија за **царинско складирање** поседуваат 90 трговски друштва. Издадените одобренија за **еднократна примена** во периодот јануари-јуни 2018 година изнесуваат 2,848.

На крајот на јуни 2017 година, 169 трговски друштва биле иматели на одобренија за увоз за облагородување и 12 трговски друштва поседувале одобренија за извоз за облагородување, додека 85 трговски друштва поседувале одобренија за царинско складирање. Издадените одобренија за еднократна примена во периодот јануари-јуни 2017 година изнесувале 2,665.

На крајот на јуни 2018 година активни се 218 одобренија за **поедноставени царински постапки** од кои 51 одобрение за **локално царинење при увоз**, 68 одобренија за **локално царинење при извоз**, 62 одобренија за **овластен примач во транзит**, 31 одобрение за **овластен испраќач** и 6 одобренија за **поедноставено декларирање**.

Во јуни 2017 година биле активни 221 одобрение за **поедноставени царински постапки**.

Заклучно со јуни 2018 година важечки се 572 **Задолжителни тарифни информации (ЗТИ)** кои ги издава Царинската управа по писмено барање од страна на правно или физичко лице за утврдување на тарифната ознака за одреден тип на стока, со цел да се утврдат царинските и другите давачки или примена на нетарифни мерки за планиран увоз или извоз. Во јуни 2017 година биле важечки 575 ЗТИ. ЗТИ има важност од 3 години и придонесува за упростување и забрзување на царинските постапки во делот на тарифно распоредување на стоките, за зголемување на предвидливоста на царинското постапување на економските оператори, како и за еднообразна примена на Царинската тарифа и правилна наплата на царинските давачки.

Во периодот јануари-јуни 2018 година издадени се 4 нови **одобренија за одобрен извозник**. Бројот на издадени одобренија за одобрен извозник заклучно со крајот на 2017 година изнесуваше 140. Овој број континуирано се зголемува во текот на 2018 година, односно се зголемува и листата на одобрени извозници иматели на ова одобрение, па така вкупниот број на издадени одобренија за одобрен извозник заклучно со јуни 2018 година изнесува 144, од кои 134 се активни. Со издавање на одобрението за одобрен извозник на имателот му се овозможува поедноставување на постапката за докажување на потеклото при извоз, односно му се овозможува да изготвува изјави во фактура со кои го докажува преференцијаното потекло без разлика на вредноста на стоката за која се однесува изјавата. Ова е особено важно доколку извозникот веќе поседува и одобрение за локално царинење и извозната

постапка ја извршува надвор од царинските терминали и надвор од работното време.

Вкупниот број на активни **одобренија за одложено плаќање** на крајот на јуни 2018 година изнесува 197, а нивниот број на крајот на јуни 2017 година изнесуваше 160.

На крајот на јуни 2018 година вкупниот број на **активни акцизни дозволи** по економски оператори изнесува 77. На крајот на јуни 2017 година, вкупниот број на активни акцизни дозволи по економски оператори изнесуваше 81.

На крајот на јуни 2018 година вкупниот број на **активни одобренија за акцизно повластено користење** по економски оператори изнесува 308. На крајот на јуни 2017 година вкупниот број на активни одобренија за акцизно повластено користење по економски оператори изнесуваше 316.

V.3.2. Преференцијално потекло на стоките

Република Македонија има склучено договори за слободна трговија со Турција, Украина и државите членки на ЕУ, ЕФТА и ЦЕФТА.

Реализираниот надворешен трговски промет во периодот јануари-јуни 2018 година, за кој е користен доказ за преференцијално потекло, изнесува 229.68 милијарди денари и е зголемен во однос на истиот период во 2017 година кога изнесуваше 205.10 милијарди денари. Најголем дел од овој промет е остварен со земјите членки на ЕУ и изнесува 189.19 милијарди денари или 82.37%, и е зголемен во однос на истиот период во 2017 година кога изнесуваше 168.13 милијарди денари. Размената со земјите членки на ЦЕФТА во периодот јануари-јуни 2018 година изнесува 29.84 милијарди денари или 12.99% од вкупно остварениот промет со преференцијално потекло и е зголемен во однос на истиот период во 2017 година кога изнесуваше 27.79 милијарди денари. Најголем процент од остварениот промет со преференцијално потекло со земјите членки на ЦЕФТА отпаѓа на трговската размена со Србија.

ВКУПНО КОРИСТЕЊЕ НА ДОГОВОРИТЕ ЗА СЛОБОДНА ТРГОВИЈА (Во милијарди денари)												
Договорна страна	Увоз и извоз во 2017 година						Увоз и извоз во 2018 година					
	Прв квартал		Втор квартал		Вкупно (јан.-јуни)		Прв квартал		Втор квартал		Вкупно (јан.-јуни)	
	МКД	%	МКД	%	МКД	%	МКД	%	МКД	%	МКД	%
ЕУ	80.05	83.25	88.07	80.84	168.12	81.97	92.37	83.73	96.82	81.12	189.19	82.37
ЕФТА	0.42	0.43	0.49	0.45	0.91	0.44	0.56	0.51	0.71	0.59	1.27	0.55
ЦЕФТА	11.92	12.40	15.86	14.56	27.78	13.55	13.18	11.94	16.67	13.96	29.84	12.99
Албанија	0.96	0.99	1.33	1.22	2.28	1.11	0.85	0.77	1.40	1.17	2.25	0.98
Б и Х	1.63	1.69	2.04	1.88	3.67	1.79	1.69	1.53	2.14	1.80	3.84	1.67
Црна Гора	0.39	0.40	0.56	0.52	0.95	0.46	0.42	0.38	0.58	0.49	1.00	0.43
Косово	2.57	2.67	3.40	3.12	5.96	2.91	2.82	2.56	3.56	2.99	6.39	2.78
Србија	6.36	6.61	8.48	7.78	14.83	7.23	7.34	6.66	8.89	7.45	16.23	7.07
Молдавија	0.03	0.03	0.06	0.05	0.08	0.04	0.05	0.04	0.09	0.08	0.14	0.06
Турција	3.69	3.84	4.41	4.05	8.11	3.95	4.07	3.69	5.02	4.21	9.09	3.96
Украина	0.07	0.07	0.10	0.09	0.17	0.08	0.15	0.13	0.14	0.12	0.29	0.13
Вкупно	96.16	100.00	108.94	100.00	205.10	100.00	110.33	100.00	119.35	100.00	229.68	100.00

V.4. Промет на товарни моторни возила (ТМВ) на граничните премини

Во периодот јануари-јуни 2018 година на граничните премини за патен сообраќај вкупно транзитирале околу 394 илјади ТМВ, од кои околу 210 илјади полни, а околу 184 илјади празни ТМВ. Најголем промет е остварен на граничните премини со Грција, и тоа околу 139 илјади ТМВ или околу 20.22%. Најголем промет по поединечни премини е остварен на ГП Табановце со околу 14.52% од вкупниот промет. Во истиот период минатата 2017 година вкупно транзитираа околу 432 илјади ТМВ, од кои околу 238 илјади полни, а околу 194 илјади празни ТМВ.

ВКУПЕН ПРОМЕТ НА ТМВ ПО ГРАНИЧНИ ПРЕМИНИ (ВО ИЛЈАДИ)																						
Граничен премин			Косово			Србија			Бугарија				Грција				Албанија					Вкупно
			Блаце	Дажинце	Вкупно	Табановце	Пелинце	Вкупно	Деве Баир	Делчево	Ново Село	Вкупно	Доран	Богородица	Медитија	Вкупно	Стење	Кафасан	Св.Наум	Блато	Вкупно	
2017	Прв квартал	Полни	6.5	0.0	6.5	28.4	0.0	28.4	7.4	3.3	3.3	14.0	20.0	24.5	3.2	47.7	0.1	13.0	0.0	0.2	13.3	109.8
		Празни	14.5	0.8	15.3	13.6	0.0	13.6	5.6	3.9	6.3	15.9	6.5	23.2	3.0	32.8	0.3	8.0	0.1	0.8	9.3	86.8
		Вкупно	20.9	0.8	21.8	42.0	0.0	42.0	13.1	7.2	9.6	29.8	26.6	47.7	6.2	80.5	0.4	21.1	0.1	1.0	22.6	196.7
	Втор квартал	Полни	12.4	0.0	12.4	33.8	0.0	33.8	9.3	3.7	3.8	16.7	19.4	28.8	2.1	50.2	0.1	14.8	0.0	0.2	15.1	128.1
		Празни	22.7	1.6	24.3	16.4	0.1	16.5	6.3	4.1	7.1	17.5	6.4	27.7	2.9	37.0	0.5	10.2	0.1	1.0	11.7	107.0
		Вкупно	35.1	1.6	36.7	50.3	0.1	50.3	15.5	7.8	10.9	34.2	25.7	56.5	5.0	87.2	0.6	25.0	0.1	1.2	26.7	235.1
	Вкупно (јан.-јуни)	Полни	18.8	0.0	18.8	62.2	0.0	62.2	16.7	6.9	7.1	30.7	39.4	53.3	5.3	97.9	0.2	27.8	0.0	0.4	28.3	237.9
		Празни	37.2	2.4	39.6	30.0	0.1	30.1	11.9	8.0	13.4	33.4	12.9	50.9	5.9	69.8	0.8	18.2	0.2	1.8	21.0	193.8
		Вкупно	56.0	2.4	58.4	92.3	0.1	92.3	28.6	15.0	20.5	64.0	52.3	104.2	11.2	167.7	1.0	46.0	0.2	2.2	49.3	431.8
2018	Прв квартал	Полни	6.1	0.0	6.1	28.7	0.0	28.7	8.8	3.4	3.6	15.7	9.8	17.1	2.3	29.2	0.1	8.6	0.0	0.2	8.8	88.5
		Празни	14.0	0.7	14.7	12.6	0.0	12.6	6.2	3.9	6.9	16.9	5.8	21.5	2.5	29.8	0.3	5.2	0.0	0.4	5.9	80.0
		Вкупно	20.0	0.7	20.7	41.3	0.0	41.3	14.9	7.3	10.4	32.7	15.5	38.7	4.8	59.0	0.3	13.7	0.0	0.6	14.7	168.4
	Втор квартал	Полни	10.4	0.6	11.1	27.6	0.0	27.6	11.7	3.8	4.7	20.2	20.3	22.9	2.4	45.5	0.1	16.7	0.0	0.2	17.0	121.4
		Празни	20.5	2.5	23.0	15.8	0.0	15.9	7.0	4.3	8.0	19.4	5.9	25.8	2.8	34.5	0.5	10.1	0.0	0.4	11.1	103.8
		Вкупно	30.9	3.1	34.1	43.4	0.0	43.4	18.7	8.2	12.7	39.6	26.2	48.6	5.2	80.0	0.6	26.8	0.0	0.6	28.1	225.2
	Вкупно (јан.-јуни)	Полни	16.5	0.6	17.1	56.2	0.0	56.2	20.5	7.3	8.2	36.0	30.1	40.0	4.7	74.7	0.2	25.3	0.0	0.4	25.9	209.9
		Празни	34.5	3.2	37.7	28.4	0.1	28.5	13.2	8.2	14.9	36.3	11.7	47.3	5.3	64.3	0.8	15.3	0.1	0.9	17.0	183.8
		Вкупно	51.0	3.8	54.8	84.7	0.1	84.7	33.7	15.5	23.1	72.3	41.7	87.3	10.0	139.0	0.9	40.6	0.1	1.3	42.8	393.7

V.5. Обработени царински декларации

Во периодот јануари-јуни 2018 година обработени се 509.8 илјади **царински декларации** од кои најголемиот дел се однесуваат на **увоз** (околу 44.74%) и **транзит** (околу 30.31%), по кои следи **извозот** (околу 22.17%) и **повторниот извоз** (околу 2,78% од вкупно обработените декларации). Учеството на **поедноставените постапки** во вкупните извозни и увозни постапки изнесува 15.30%. Притоа, поедноставените постапки во извозот учествуваат со 43.54%, а во увозот со 15.30%.

БРОЈ НА РЕАЛИЗИРАНИ ЦАРИНСКИ ПОСТАПКИ ВО 2017 И 2018 ГОДИНА (во илјади)						
Вид на царинска постапка	2017			2018		
	Прв квартал	Втор квартал	Вкупно (јан.-јуни)	Прв квартал	Втор квартал	Вкупно (јан.-јуни)
Транзитна	70.68	81.44	152.11	73.60	80.94	154.54
Извоз	46.05	60.07	106.11	49.21	63.82	113.03
Редовен извоз	24.03	33.60	57.63	26.82	35.45	62.27
Поедноставена постапка при извоз	21.31	25.75	47.06	21.67	27.57	49.24
Привремен извоз	0.60	0.72	1.32	0.72	0.80	1.52
Увоз	100.45	120.78	221.23	104.62	123.45	228.06
Редовен увоз	70.27	84.96	155.23	77.84	95.18	173.02
Поедноставена постапка при увоз	23.04	27.18	50.21	18.75	19.24	37.99
Царинско складирање	1.76	1.82	3.58	1.98	2.07	4.05
Привремен увоз	4.90	6.21	11.11	5.39	6.29	11.68
Увоз на привремено извезена стока	0.49	0.61	1.10	0.65	0.67	1.33
Повторен извоз	6.54	6.49	13.03	6.99	7.29	14.28
Вкупно	223.61	268.77	492.39	234.31	275.51	509.81

Во периодот јануари-јуни 2018 година вообичаено доминираше патниот сообраќај со околу 96.86% од вкупно обработените царински декларации. Авио-сообраќајот учествуваше со 2.61%, а железничкиот сообраќај со 0.31%.

ОБРАБОТЕНИ ДЕКЛАРАЦИИ СПОРЕД ВИД НА ТРАНСПОРТ (во илјади)								
Вид на транспорт			Патен	Железнички	Авионски	Поштенски	Друг	Вкупно
2017	Прв квартал	Увоз	101.20	0.50	3.50	0.30	0.20	105.70
		Извоз	48.80	1.40	4.10	0.00	0.00	54.30
		Транзит	72.90	0.00	0.00	0.00	0.00	72.90
		Вкупно	222.90	1.90	7.60	0.30	0.20	232.90
	Втор квартал	Увоз	119.21	0.72	3.64	0.34	0.22	124.13
		Извоз	63.45	0.26	4.14	0.06	0.02	67.93
		Транзит	81.40	0.02	0.00	0.00	0.00	81.42
		Вкупно	264.06	1.00	7.78	0.40	0.24	273.48
	Вкупно (јан.-јуни)	Увоз	220.41	1.22	7.14	0.64	0.42	229.83
		Извоз	112.25	1.66	8.24	0.06	0.02	122.23
		Транзит	154.30	0.02	0.00	0.00	0.00	154.32
		Вкупно	486.96	2.90	15.38	0.70	0.44	506.38
2018	Прв квартал	Увоз	102.79	0.63	3.34	0.31	0.15	107.23
		Извоз	52.74	0.07	3.16	0.05	0.05	56.06
		Транзит	73.45	0.05	0.00	0.00	0.00	73.50
		Вкупно	228.98	0.75	6.50	0.35	0.20	236.78
	Втор квартал	Увоз	119.97	0.62	3.47	0.29	0.16	124.50
		Извоз	67.04	0.17	3.41	0.08	0.03	70.73
		Транзит	80.89	0.06	0.00	0.00	0.00	80.95
		Вкупно	267.90	0.84	6.88	0.36	0.19	276.18
	Вкупно (јан.-јуни)	Увоз	222.76	1.25	6.81	0.60	0.31	231.73
		Извоз	119.78	0.24	6.57	0.12	0.08	126.80
		Транзит	154.34	0.10	0.00	0.00	0.00	154.44
		Вкупно	496.89	1.59	13.38	0.72	0.39	512.97

Во периодот јануари-јуни 2018 година најголем дел од вкупниот број на декларации се обработени во Царинарница Скопје и тоа 37.1%. Во Царинарница Гевгелија обработени се 23.8% од вкупниот број на декларации, а во Царинарница Куманово се обработени 21.2% од вкупниот број на декларации. Останатите 17.9% се обработени во Царинарница Битола (9.5%) и Царинарница Штип (8.4%).

ВКУПНО ОБРАБОТЕНИ ЦАРИНСКИ ДЕКЛАРАЦИИ ВО 2017 И 2018 ГОДИНА ПО ЦАРИНСКИ ИСПОСТАВИ (ВО ИЛЛАДИ)												
Царинска испостава	2017						2018					
	Прв квартал		Втор квартал		Вкупно (јан.-јуни)		Прв квартал		Втор квартал		Вкупно (јан.-јуни)	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
Царинарница Скопје	79.8	35.3	98.9	36.5	178.7	35.9	88.1	37.2	102.7	37.0	190.8	37.1
1 ЦИ Скопје 1	27.1	12.0	34.0	12.5	61.1	12.3	29.7	12.5	37.1	13.4	66.9	13.0
2 ЦИ Скопје 2	20.3	9.0	22.3	8.2	42.6	8.6	20.7	8.7	22.0	7.9	42.6	8.3
3 ЦИ Скопје 3	6.1	2.7	10.0	3.7	16.1	3.2	9.5	4.0	11.0	4.0	20.5	4.0
4 ЦИ Скопје 4	6.8	3.0	8.0	2.9	14.8	3.0	7.6	3.2	8.0	2.9	15.6	3.0
5 ЦИ Слободна зона Скопје	4.1	1.8	4.8	1.8	8.9	1.8	5.8	2.5	6.7	2.4	12.5	2.4
6 ЦИ Пошта Скопје	0.8	0.3	0.7	0.3	1.5	0.3	0.7	0.3	0.6	0.2	1.3	0.2
7 ЦИ Аеродром Скопје	7.4	3.3	7.3	2.7	14.7	3.0	6.2	2.6	6.4	2.3	12.7	2.5
8 ЦИ Блага	5.1	2.3	8.4	3.1	13.6	2.7	5.2	2.2	6.8	2.5	12.0	2.3
9 ЦИ Тетово	2.2	1.0	3.4	1.2	5.5	1.1	2.8	1.2	3.8	1.4	6.6	1.3
11 ЦИ Јажинце	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0.0
Царинарница Куманово	51.9	23.0	58.9	21.7	110.8	22.3	51.5	21.7	57.5	20.7	109.0	21.2
10 ЦИ Куманово	7.7	3.4	8.0	2.9	15.6	3.1	6.9	2.9	8.0	2.9	14.9	2.9
11 ЦИ Табановце Автопат	36.5	16.2	41.6	15.3	78.1	15.7	36.6	15.4	40.7	14.7	77.3	15.0
12 ЦИ ЖС Табановце	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0.0
13 ЦИ Деве Баир	7.8	3.4	9.3	3.4	17.1	3.4	8.0	3.4	8.8	3.2	16.8	3.3
Царинарница Штип	18.4	8.1	19.4	7.2	37.8	7.6	20.4	8.6	22.8	8.2	43.2	8.4
14 ЦИ Штип	12.9	5.7	14.1	5.2	26.9	5.4	14.1	6.0	15.8	5.7	29.9	5.8
15 ЦИ Делчево	3.9	1.7	3.3	1.2	7.2	1.4	4.4	1.8	4.8	1.7	9.2	1.8
16 ЦИ Велес	1.6	0.7	2.1	0.8	3.7	0.7	1.9	0.8	2.2	0.8	4.1	0.8
Царинарница Гевгелија	55.4	24.5	71.6	26.4	126.9	25.5	57.7	24.3	64.9	23.4	122.5	23.8
17 ЦИ Богородица	11.3	5.0	16.1	5.9	27.4	5.5	14.6	6.1	14.3	5.2	28.9	5.6
18 ЦИ Гевгелија	12.5	5.5	16.5		29.1	5.8	16.4	6.9	19.5	7.0	35.9	7.0
19 ЦИ Кавадарци	20.0	8.8	22.5	8.3	42.5	8.5	14.5	6.1	14.3	5.2	28.8	5.6
20 ЦИ Струница	2.7	1.2	7.0	2.6	9.7	2.0	3.8	1.6	7.2	2.6	11.0	2.1
21 ЦИ Ново Село	3.4	1.5	3.6	1.3	7.0	1.4	3.1	1.3	4.1	1.5	7.2	1.4
22 ЦИ Дојран	6.5	2.9	5.8	2.1	12.3	2.5	5.3	2.2	5.5	2.0	10.8	2.1
Царинарница Битола	20.6	9.1	22.6	8.3	43.1	8.7	19.5	8.2	29.5	10.6	48.9	9.5
23 ЦИ Битола	4.3	1.9	4.3	1.6	8.7	1.7	4.7	2.0	5.5	2.0	10.3	2.0
24 ЦИ Меџитлија	4.1	1.8	3.5	1.3	7.6	1.5	2.9	1.2	29.5	10.6	32.3	6.3
25 ЦИ Прилеп	3.4	1.5	3.1	1.1	6.4	1.3	3.7	1.6	5.5	2.0	9.3	1.8
26 ЦИ Охрид	0.6	0.3	0.7	0.3	1.3	0.3	0.7	0.3	0.4	0.2	1.2	0.2
27 ЦИ Охрид Аеродром	0.1	0.0	0.2	0.1	0.3	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0
28 ЦИ Струга	2.5	1.1	3.2	1.2	5.7	1.1	2.6	1.1	0.9	0.3	3.5	0.7
29 ЦИ Кафасан	5.5	2.4	7.6	2.8	13.0	2.6	4.6	2.0	3.3	1.2	8.0	1.5
30 ЦИ Блато	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ВКУПНО	226.0	100.0	271.4	100.0	497.4	100.0	237.1	100.0	277.4	100.0	514.5	100.0

V.6. Наплатени приходи

Во периодот јануари-јуни 2018 година остварен е **вкупен приход** од **41.117,40** милиони денари. Овој износ е:

- ↑ поголем за 4,8% во однос на **планираниот приход** од 39,244.29 милиони денари и
- ↑ поголем за 11,7% во однос на **остварениот приход** во 2017 во износ од 36,796.25 милиони денари.

План и наплатата во периодот јануари-јуни 2018 година, споредено со истиот период од 2015 до 2017 година:

во милиони денари

ПЕРИОД	План 2018	Остварено 2018	Остварено 2017	Остварено 2016	Остварено 2015
Јануари-јуни	39.244,29	41.117,40	36.796,25	33.880,45	31.460,91
ИНДЕКС	Наплата/план 2018		2018/2017	2018/2016	2018/2015
Период 2018/'17/'16/'15		4,8%	11,7%	21,4%	30,7%

Во табелата во продолжение се прикажани планирани и наплатени приходи по вид на давачки за период јануари-јуни 2018 година, споредено со истиот период од 2017 до 2015 година.

План и наплатата по вид на давачки во периодот јануари-јуни 2018 година, споредено со истиот период од 2015 до 2017 година:

во милиони денари

ПРИХОД	План Јануари- јуни 2018	Остварено Јануари- јуни 2018	Остварено Јануари- јуни 2017	Остварено Јануари- јуни 2016	Остварено Јануари-јуни 2015	Индекс: Наплата/ План 2018 %	Индекс: 2018/2017 %
1	2	3	4	5	6	7 (3:2)	8 (3:4)
Царина	2.580,23	2.780,87	2.507,75	2.303,76	2.021,45	↑ 7,8%	10,9%
ДДВ	23.302,90	24.453,67	22.054,55	19.774,78	18.504,05	↑ 4,9%	10,9%
Акциза	13.037,44	13.553,91	11.926,27	11.472,37	10.634,30	↑ 4,0%	13,6%
Надоместоци	323,72	328,95	307,67	329,54	301,11	↑ 1,6%	6,9%
ВКУПНО	39.244,29	41.117,40	36.796,25	33.880,45	31.460,91	↑ 4,8%	11,7%

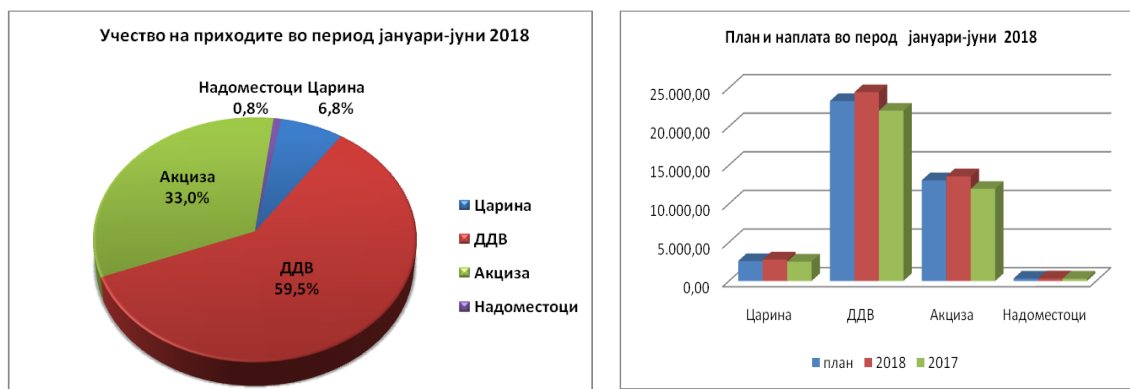
Од табелата може да се забележи:

Во периодот јануари-јуни 2018 година во однос на планираниот износ за 2018 година остварена е:

↑ зголемена наплата на: Царина за 7,8% ДДВ за 4,9% Акциза за 4,0% и Надоместоци за 1,6%.	↓ намалена наплата: Нема.
--	--

Во периодот јануари-јуни 2018 година во однос на наплатените приходи за 2017 година остварена е:

↑ зголемена наплата на: Акциза за 13,65% Царина за 10,89% ДДВ за 10,88% и Надоместоци за 6,91%	↓ намалена наплата: Нема.
--	--

V.6.1. Царина

Во периодот јануари-јуни 2018 година остварен е **вкупен приход од царина** од 2.780,87 милиони денари. Овој износ е:

- ↑ поголем за 7,8% во однос на **планираниот приход** од 2.580,23 милиони денари и
- ↑ поголем за 10,9% во однос на **остварениот приход** во 2017 година во износ од 2.507,75 милиони денари.

План и наплатата во периодот јануари-јуни 2018 година, споредено со истиот период од 2015 до 2017 година:

во милиони денари

ЦАРИНА	План 2018	Остварено 2018	Остварено 2017	Остварено 2016	Остварено 2015
Јануари-јуни	2.580,23	2.780,87	2.507,75	2.303,76	2.021,45
ИНДЕКС	Наплата/план 2018		2018/2017	2018/2016	2018/2015
Период 2018/'17/'16/'15	7,8%		10,9%	20,7%	37,6%

V.6.2. ДДВ

Во периодот јануари-јуни 2018 година остварен е **вкупен приход од ДДВ од увоз** од 24.453,67 милиони денари. Овој износ е:

- ↑ поголем за 4,9% во однос на **планираниот приход** од 23.302,90 милиони денари и
- ↑ поголем за 10,9% во однос на **остварениот приход** во 2017 година во износ од 22.054,55 милиони денари.

План и наплатата во периодот јануари-јуни 2018 година, споредено со истиот период од 2015 до 2017 година:

во милиони денари

ДДВ – Увоз	План 2018	Остварено 2018	Остварено 2017	Остварено 2016	Остварено 2015
Јануари-јуни	23.302,90	24.453,67	22.054,55	19.774,78	18.504,05
ИНДЕКС	Наплата/план 2018		2018/2017	2018/2016	2018/2015
Период 2018/'17/'16/'15	4,9%		10,9%	23,7%	32,2%

V.6.3. Акцизи

Во периодот јануари-јуни 2018 година остварен е **вкупен приход од акциза** од 13.553,91 милиони денари. Овој износ е:

- ↑ поголем за 4,0% во однос на **планираниот приход** од 13.037,44 милиони денари и
- ↑ поголем за 13,6% во однос на остварениот во 2017 година во износ од 11.926,27 милиони денари.

План и наплатата во периодот јануари-јуни 2018 година, споредено со истиот месец од 2015 до 2017 година:

во милиони денари

АКЦИЗА	План 2018	Остварено 2018	Остварено 2017	Остварено 2016	Остварено 2015
Јануари-јуни	13.037,44	13.553,91	11.926,27	11.472,37	10.634,30
ИНДЕКС	Наплата/план 2018		2018/2017	2018/2016	2018/2015
Период 2018/'17/'16/'15	4,0%		13,6%	18,1%	27,5%

V.6.4. Надоместоци

Структурата на видови приходи кои Царинската управа ги наплаќа од надоместоците се состојат од приходи за надоместоци при увоз на употребувани производи, надоместоци за увоз на пластични производи и амбалажа, надоместоци при увоз за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати, надоместоци за заштита на озонската обвивка и надоместоци при извоз на делови собрани од природата.

Во периодот јануари-јуни 2018 година остварен е **вкупен приход од надоместоци** 328,95 милиони денари. Овој износ е:

- ↑ повисок за 1,6% во однос на **планираниот приход** од 323,72 милиони денари и
- ↑ повисок за 6,9% во однос на **остварениот приход** во 2017 година во износ од 307,67 милиони денари.

План и наплатата во периодот јануари-јуни 2018 година, споредено со истиот месец од 2015 до 2017 година:

во милиони денари

НАДОМЕСТОЦИ	План 2018	Остварено 2018	Остварено 2017	Остварено 2016	Остварено 2015
Јануари-јуни	323,72	328,95	307,67	329,54	301,11
ИНДЕКС	Наплата/план 2018		2018/2017	2018/2016	2018/2015
Период 2018/'17/'16/'15	1,6%		6,9%	-0,2%	9,2%

VI. КОНТРОЛА И ПРИМЕНА НА ЗАКОНИТЕ

Контрола на примената на законите во Царинската управа подразбира спроведување контрола од аспект на наплатата на буџетските приходи, спречување на нелегална трговија и нелојална конкуренција, спречување трговија со забранета стока и финансирање тероризам, заштита на животот и здравјето на луѓето, како и заштита на животната средина и културното наследство.

VI.1. Основи

Во периодот јануари-јуни 2018 година Царинската управа продолжи да ги унапредува системите за анализа на ризик, царинско разузнавање, контрола на трговски друштва, истрагите и работата на специјалните единици.

Донесени се следните документи:

- **Акционен план за 2018 година за спроведување на стратегијата за спречување на нелегалното производство, промет и шверц на тутун и тутунски производи за 2016-2018 година и**
- **Акционен план за 2018 година за спроведување на Стратегијата за заштита на правата од интелектуална сопственост за период 2016 - 2018 година.**

Комитетот за контрола и безбедност во периодот јануари-јуни 2018 година одржа 4 состаноци на кои разгледа и усвои Тримесечен извештај за работа на комитетот за периодот 1 октомври-31 декември 2017 година, Годишен извештај за работа на комитетот за 2017 година и План за работа на комитетот за 2018 година. Усвоен е нов Деловник за работата на комитетот. Комитетот ја разгледа информацијата за отварање на граничен премин Белановце-Станчиќ и донесе заклучоци дека од технички аспект преземање на било какви активности за отварање на привремен граничен премин со терминал во моментот е неизводливо и може да ја доведе во прашање реализацијата на ИПА проектот, одлучи да побара информација за тоа дали другата договорна страна, (Република Косово) во моментот е спремна и подготвена за времено отварање на контејнерски граничен премин, да се има предвид изградбата на планираниот премин Белановце-Станчиќ и во таа насока навремено да се изврши подготовка за кадровските потреби.

Комитетот за поедноставување и забрзување на царинските постапки донесе Деловник за работа и одржа состанок на кој беше направена анализа на спроведувањето на Упатството за постапка на пуштање во слободен промет на пратки кои ги превезуваат брзите пошти и беше заклучено дека упатството се спроведува без проблеми и без никакви забелешки и е предложено иземање на брзите пошти од примена на хартиена евиденција – тетратки. Комитетот беше

информиран за активностите за имплементација на новиот систем за обработка на царински декларации и беше заклучено комитетот да даде сестрана поддршка и внимание на потребите и предлозите за решавање на евентуалните проблеми.

VI.2. Управување со ризици

Управувањето со ризици претставува основно средство за спроведување на царинска контрола со цел поблиско профилирање и селектирање на таргетите, без непотребно одолговлекување и оптоварување на легалната трговија, поради што оваа област е предмет на перманентно уредување и унапредување од страна на Царинската управа.

Во областа на управувањето со ризиците, продолжено е со активности за утврдување и профилирање на ризици и начинот на вршење царински надзор во согласност со специфичностите на пошти, брзи пратки и карго, стоково царинење поединечно за секоја царинска испостава, патниците и личниот багаж за секој граничен премин поединечно (патен, авио и железнички сообраќај), поедноставени царински постапки, како и во царински складишта.

Комитетот за управување со ризици донесе нов Деловник за работа со кој е пропишан начинот на спроведување на неговата советодавна улога на директорот на Царинската управа во поглед на предлагање на неопходните тактички одлуки за исполнување на основните стратешки цели за управувањето со ризици, согласно донесената Стратегија за управување со ризици на Царинската управа.

Во периодот јануари-јуни 2018 година Комитетот за управување со ризици одржа состанок на кој беа разгледани повеќе информации и донесе заклучоци за постапување од соодветните организациони единици на Царинската управа.

Во периодот јануари-јуни 2018 година се одржани повеќе работилници во рамките на Твининг проектот „Зајакнување на оперативните и институционалните капацитети на Царинската управа“ кои се однесуваат на примена на хармонизираниот модел на ЕУ за управување со ризик, за таргетирање на комерцијалниот сообраќај за царинска контрола, како и тест за ефикасноста на анализата на ризик, во согласност со европските стандарди, заради обезбедување на усогласеност со законодавството каде царината е одговорна за спроведување. Изготвени се соодветни програми за обука согласно најновите стандарди и техники во областа на управување со ризици, изготвена е нацрт „Стратегија за управување со ризик за царински прашања 2018–2022“, а се разгледани и компонентите на процесот на управување со ризици и постојните алатки за управување со ризици и нивно надградување. Во јуни 2018 година, во рамките на Проектот, одржани се два семинари на тема „Управување со ризик во областа на царинската вредност и вредности пониски од прифатливите за царински потреби“. Целите на семинарите беа на учесниците да им се презентира царинската

вредност и вредностите пониски од прифатливите за царински потреби како една од најтешките ризични области, се дискутираше за најдобрата практика на ЕУ, методи за анализа, упатства, корисни извори на податоци и алатки за управување со ризици во оваа област. Изготвени се препораки за управување со ризици во областа на царинската вредност и дадена е поддршка во спроведувањето на упатствата. Во мај 2018 година, во рамките на Проектот, претставници на Царинската управа реализираа студиската посета во Литванија, чија основна цел беше запознавање на законодавството за управување со ризици на оваа држава, организација на работата, алатките кои се користат во процесот на управување со ризици, процедури и презентација на најдобрите практики во секојдневната работа на литванската царина, со цел разгледување на можностите за нива примена од страна на Царинската управа. Беше направена и презентација на Операцијата „Danube III“ и беа споделени корисни искуства од страна на експертите. Претставник на Царинската управа, како акредитиран советник на СЦО спроведе обука – Национален семинар за управување со ризици за Царинската управа на Република Црна Гора. Организацијата на Национални семинари е дел од Стратегијата на СЦО за јакнење на капацитетите на царинските управи на земјите членки од областите и делокругот на секојдневното работење, кога за тоа постои интерес и барање од членките.

VI.3. Царинска и друга контрола

VI.3.1. Царинска контрола на влез, излез, транзит и во внатрешноста

Царинска контрола опфаќа контрола на законитоста на влез, излез, транзит и во внатрешноста, на стока и патници во царинското подрачје на Република Македонија и декларирањето на видот и количината на стоката.

Со примена на системот за анализа на ризик, во периодот јануари-јуни 2018 година, во соработка со други државни институции надлежни за контрола на примената на законите, како и врз основа на непосредна проценка на царинските службеници, царинска контрола резултираше со 159 успешни наоди. Контролата се реализираше и со користење на разновидна опрема донирана од ЕУ и опрема донирана преку Програмата EXBS¹⁰ на Амбасада на САД во Скопје.

За споредба, во периодот јануари-јуни 2017 година царинска контрола резултираше со 203 успешни наоди.

¹⁰ EXBS – The Export Control and Related Border Security (Програма за контрола на извозот и граничната безбедност)

РЕЗУЛТАТИ ОД ЦАРИНСКА ФИЗИЧКА КОНТРОЛА													
Вид на наод	Ед. мерка	2017						2018					
		Прв квартал		Втор квартал		Вкупно (јан.-јуни)		Прв квартал		Втор квартал		Вкупно (јан.-јуни)	
		критериум	Количина	критериум	Количина	критериум	Количина	критериум	Количина	критериум	Количина	критериум	Количина
Спречување нелегална трговија со наркотички дроги, психотропни супстанции и прекурзори	Кг	12	112,91	3	154,74	15	267,65	3	330,85	3	130,04	6	460,89
Спречување нелегална трговија со оружје и распрскувачки материји и предмет	Парче	2	214	0	0	2	214			1	9,00	1	9
Заштита на културното наследство	Парче				0	0	0					0	0
Спречување на нелегална трговија со живи животни	Парче	1	1	0	0	1	1			4	47,00	4	47
Спречување илегална имиграција	Лица	4	30	1	6	5	36	4	36	4	61,22	8	97
Спречување недоволно пренесување на готови пари и хартии од вредност (иљади евра)	Евра	24	305	12	85	36	390	8	79,37			8	79,37
	Фалсификат	1	28			1	28			2	1038,00	2	1038
Спречување неовластено тргување со лекови и медицински помагала	Парче	1	15.301	5	21.894	6	37.195	3	34.604	1	103	4	34.707
	Кг				0	0	0	1	2			1	2
Спречување неовластена трговија со прехранбени производи	Кг	10	9.344	5	51	15	9.395	4	4.224			4	4.224
	литри		289		35	0	324	1	95			1	95
	Парче				0	0	0		107.448	15	132	15	107.580
Спречување нелегална трговија со цигари и други тутунски производи (иљади парчиња)	Парче	9	78	6	42,80	15	120,80	12	129,80			12	129,80
	Кг				514	0	514					0	0
Спречување забранета употреба на екстра лесно гориво	Парче				0	0	0			17	1347,00	17	1347
	Парче	7	581	6	922	13	1503	17	41.839	1	212	18	42.051
Спречување нелегална трговија со облека, модни дотатоци, текстилни производи, репроматеријали	Кг				0	0	0					0	0
	ролни				0	0	0					0	0
	Метри				0	0	0			3	1828,00	3	1828
Спречување нелегална трговија со бижутерија, галантерија и предмети и накит од благородни метали	Парче	4	70	4	70	6	1.059		1.059	3	2695,00	3	2695
	Кг				0	0	0		1,14	3	396	3	1761
Спречување нелегална трговија со козметика, парфени, средства за хигиена и сл.	Парче			3	3.089	3	3.089	6	765	3	996	9	141
	Кг				0	0	0			7	141,00	7	141
Спречување нелегална трговија со други видови стоки	Парче	59	3.855	28	9.241	87	13.096	25	2.350	1	511	26	2.861
	Метри				0	0	0					0	0
	Кг		4		0	0	4	2	2	1	38,60	3	41
	литри		40		0	40	1	166				1	166,00
ВКУПНО КРИТЕРИУМ		130		73		203		93		66		159	

Спречување нелегална трговија со наркотички дроги, психотропни супстанции и прекурзори

Во периодот јануари-јуни 2018 година во 6 акции спречени се обиди на шверц на околу 460,89 килограми опојна дрога – марихуана и хероин.

На граничниот премин Богородица при влез во државата заплени се 309,585 килограми марихуана.

На граничниот премин Богородица при влез во државата заплени се 130 килограми марихуана откриени при контрола на празно товарно моторно возило.

Спречување нелегален пренос на готови пари и хартии од вредност

Во периодот јануари-јуни 2018 година спречени се 12 обиди на шверц на девизи и тоа во противвредност од околу 141 илјади евра.

На граничниот премин Табановце при излез од државата откриени се и одземени 4.150 евра.

На граничниот премин Богородица, при личен претрес на патничка во автомобил, пријавен за излез од државата, царинските службеници открија непријавени 34.000 евра, пронајдени во плик сместен во ташната на патничката.

На граничниот премин Богородица, при контрола на автомобил и личен претрес на возачот, пријавен за влез во државата, откриени се непријавени 7.300 евра, пронајдени во преграда помеѓу предните седишта на возилото и во облеката на возачот.

На граничниот премин Табановце при влез во државата откриени се и одземени 35.000 евра.

Спречување неовластено тргување со лекови и медицински помагала

Во периодот јануари-јуни 2018 година спречени се 7 обиди на шверц на 35.745 парчиња и 2 килограми лекови и медицински помагала.

На Меѓународниот аеродром „Скопје“ на излез од државата пронајдени се непријавени 34.500 таблети од лекот „Tatol“ во багажот на патник и истите се привремено задржани.

На граничниот премин Ново Село при контрола на автомобил пријавен за влез во државата, откриени се 175 кесички „Kamagra-Oral Jelly“ од 100 милиграми.

На граничниот премин Ново Село, при контрола на автомобил пријавен за влез во државата, откриени се 863 парчиња разни стоматолошки инструменти.

103 парчиња анестетици се откриени при контрола на патничко моторно возило при влез во државата на граничниот премин Свети Наум.

Спречување нелегална трговија со прехранбени производи

Во периодот јануари-јуни 2018 година во 5 случаи спречени се обиди на шверц на 4.224 килограми, 107.448 парчиња и 95 литри прехранбени производи.

На граничниот премин Богородица на излез од државата заплени се 350 пакети со тежина од по 12 килограми замрзнат пилешки стек со потекло од Бразил.

На граничниот премин Табановце автопат, при контрола на празно товарно комбе пријавено за влез во државата, откриени се 67 килограми свежи печурки, пронајдени во повеќе кеси сместени во товарниот дел и под совозачкото седиште на возилото.

Спречување нелегална трговија со цигари и други тутунски производи

Во периодот јануари-јуни 2018 година во 27 случаи спречени се обиди на шверц на 261 илјада парчиња цигари и други тутунски производи.

На граничниот премин Богородица при излез од државата, при контрола на празен бугарски камион за превоз на возила, во специјално конструирани бункери во резервоарите за гориво, откриени се 430 штеки цигари.

На Меѓународниот аеродром „Скопје“ при влез во државата, при контрола на патните торби на двајца патници, откриени се непријавени 822 пури и 80 ножеви за пури.

На граничниот премин Аеродром при излез од државата откриени се непријавени 6.612 парчиња цигари.

На Меѓународниот аеродром „Скопје“, при излез од државата, откриени се непријавени 155 штеки цигари „Marlboro“ без акцизни маркички.

На граничниот премин Табановце автопат при излез од државата, при контрола на македонски камион за превоз на возила, во специјално конструирани бункери во резервоарите за гориво, откриени се 73 штеки цигари.

Спречување нелегална трговија со облека, модни додатоци, текстилни производи и репроматеријали

Во периодот јануари-јуни 2018 година спречени се 36 обиди на шверц на 43.186 готови текстилни производи и модни додатоци.

На Царинската испостава Скопје 1 при контрола на ТМВ царинските службеници открија непријавена стока – 24.275 парчиња готови текстилни производи.

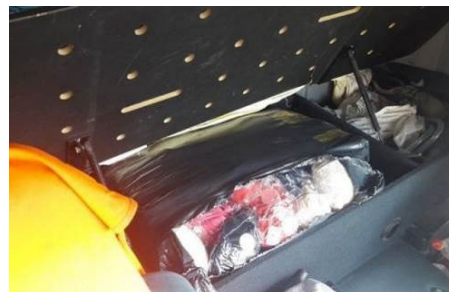
Во Царинската испостава Скопје 1 при контрола на стока со потекло од Турција, во 2 два одвоени случаи, царинските службеници открија непријавени 16.305 парчиња готови текстилни производи.

На граничниот премин Богородица, при контрола на автомобил на влез во државата, царинските службеници открија непријавени 388 парчиња облека и 24 пара папучи, пронајдени во повеќе кеси сместени помеѓу седиштата и во багажникот на возилото.

На граничниот премин Богородица, на влез во државата, при контрола на камион, откриени се 496 парчиња облека, сокриени во неколку црни кеси, сместени над горниот кревет и под долниот кревет во кабината на камионот

На граничниот премин Богородица, при контрола на турски автобус пријавен за влез во државата, пронајдени се 100 парчиња облека (женски кошули и фустани).

Во две патнички торби и неколку кесиња на граничниот премин Богородица, при влез во Македонија, откриени се 182 парчиња разна облека (фустани, блузи, фармерки, панталони, шорцеви и детски комплекти) и 30 пара влечки.

Спречување нелегална трговија со златен накит

Во периодот јануари-јуни 2018 година спречени се 3 обиди на шверц на 1.452 грама и 30 парчиња златен накит.

На граничниот премин Табановце при влез во државата заплени се 1.176 грама златен накит.

На Меѓународниот аеродром „Скопје“ при влез во државата, по направен личен претрес на патник, откриени се непријавени златен накит со вкупна маса од 230 грама и 1 златна пара со маса од 8 грама.

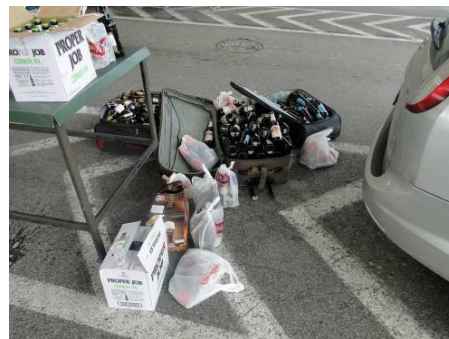
На граничниот премин Богородица при влез во државата заплени се 276 грама златен накит.

Спречување нелегална трговија со алкохолни пијалоци

Во периодот јануари-јуни 2018 година спречен е шверц на 455 шишиња од различни марки.

На граничниот премин Табановце – автопат при влез во државата откриени се непријавени 166 литри пиво.

Исто така на Табановце, при влез во државата откриени се 92 различни шишиња со вино, џин, вотка, ликер и мартини.

Спречување нелегална трговија со козметика, парфеми, средства за хигиена

Во периодот јануари-јуни 2018 година спречени се 13 обиди на шверц на 3.974 парчиња и 482 килограми козметика, парфеми и средства за хигиена.

На Меѓународниот аеродром „Скопје“ при влез во државата, при контрола на патните торби на патник, откриени се непријавени 155 парфеми од по 50 милилитри и 12 сетови од дезодоранс и парфем.

Во царинската испостава Струга при контрола на стока откриени се и 468 парфеми, 220 лосиони, 18 рачни торби и 2 комплекти несесери со ознаки на заштитена трговска марка.

На Меѓународниот аеродром „Скопје“ при контрола на чекираниот багаж на патник, откриени се непријавени 482 козметички производи и 137 ремени.

На граничниот премин Блаце при влез во Македонија откриени се 514 парчиња разни козметички производи, додатоци и алатки (пудри, сенки, маскари, четки, вештачки трепки, сјаеви за усни, коректори за лице, светки за лице, перли, тушеви за очи и гелови за лице).

Спречување нелегална трговија со други видови стока

Во периодот јануари-јуни 2018 година се спречени 39 обиди на шверц на 2.928 парчиња, 174 литри и 2 килограми разна стока.

На граничниот премин Деве Баир при влез во државата се откриени непријавени 4 делови за ТМВ.

На граничниот премин Табановце автопат, на влез во државата, при контрола на автобус, откриени се 149 парчиња разни компјутерски делови, 1 лаптоп и 1 мобилен телефон, пронајдени во просторот за багаж на автобусот.

На граничниот премин Кафасан во патничко возило при влез во државата, откриени се 30,6 килограми охридска пастрмка и 10 парчиња рибарски мрежи со должина од по 100 метри

На граничниот премин Табановце при влез во државата се откриени 4 парчиња воздушни пушки, 2 парчиња пригушувачи за воздушни пушки и 3 парчиња дијаболи за воздушни пушки.

409 силиконски футроли за мобилни телефони со ознаки на заштитени трговски марки откриени при контрола на пратка пријавена за увозно царинење во царинската испостава Аеродром Скопје – отсек за стоково царинење.

Контрола на акцизни стоки во внатрешен промет

Во периодот јануари-јуни 2018 година Царинската управа согласно своите надлежности кои што произлегуваат од Законот за акцизите, заедно со Управата за приходи согласно нејзините надлежности кои што произлегуваат од Законот за регистрирање на готовински плаќања, изврши повеќе контроли на обележување и употреба на контролни марки – бандероли во малопродажните и угостителски објекти кои вршат промет со акцизни добра. Притоа не се откриени акцизни стоки без бандероли, стоки за кои не е платена акциза и за кои не постојат документи за потекло и за здравствена исправност.

Заштита на права од интелектуална сопственост

Во периодот јануари-јуни 2018 година во 28 акции привремено се задржани 5,967 парчиња стока поради основано сомневање за повреда на права од интелектуална сопственост.

Привремено задржаната стока во овој период е прикажана во следната табела:

ЗАДРЖАНИ ПРОИЗВОДИ ПОРАДИ СОМНЕВАЊЕ ДЕКА ПОВРЕДУВААТ ПРАВО ОД ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОПСТВЕНОСТ								
Ред. бр.	Вид на производи	Единица мерка	2017			2018		
			Прв квартал	Втор квартал	Вкупно (јан.-јуни)	Прв квартал	Втор квартал	Вкупно (јан.-јуни)
1	Облека, додатоци и други поврзани производи и репроматеријали	Парче	117	0	117	1453	365	1,818
2	Обувки и додатоци	Пар	2,304	183	2,487	1,488	0	1,488
3	Парфени, дезодоранси, козметика и сл.	Парче	167,616	6,942	174,558	690	0	690
		Килограм	0	0	0	0	0	0
4	Телефони, ИТ, аудио, видео, делови и опрема и сл.	Парче	62	3	65	55	886	941
5	Авто делови и опрема	Парче	0	4,916	4,916	0	536	536
6	Лекови	Парче	0	0	0	0	0	0
7	Друго	Парче	295,247	666	295,913	259	1,074	1,333
		Килограм	0	0	0	30	0	30
Вкупно			465,346	12,710	478,056	3,945	2,861	6,806
			0	0	0	30	0	30

Во овој период покарактеристични се случаите на привремено задржаните текстилни производи со учество од 28%, обувки со учество од 24%, козметички производи со учество од 11% и други производи со учество од 22%. Во однос на потеклото на привремено задржаната стока по оваа основа, доминира Турција со 45% по што следи НР Кина со 36%.

Врз основа на потврдната повреда на правата од интелектуална сопственост, во периодот јануари-јуни 2018 година, под царински надзор беа уништени 2.804 парчиња фалсификувани производи (600 парчиња футроли за мобилни телефони, 450 пара влечки, 384 пара чорапи, 366 парчиња детски комплекти, 327 парчиња блузи, 222 пара тренерки, 144 парчиња играчки, 118 парчиња паричници, 60 парчиња фармерки, 60 парчиња ремени, 35 пара спротски обувки, 18 парчиња

јакни, 9 парчиња дуксери, 4 пара шал и капа, 3 парчиња џемпери, 2 парчиња долен веш и 2 парчиња ташни.

Контрола на управувањето со странски возила и јавен превоз

Поради непочитување на прописите за управување со странски моторни возила во Република Македонија, во периодот јануари-јуни 2018 година Царинската управа привремено задржа 46 **патнички моторни возила**.

Во периодот јануари-јуни 2017 година Царинската управа привремено задржа 37 моторни возила.

Царинската управа самостојно или во соработка со Државниот инспекторат за транспорт во периодот јануари-јуни 2018 година изврши поголем број на контроли, при што не се откриени неправилности и не се изречени глоби и опомени од страна на Државниот инспектор за транспорт. Не се поведени прекршочни постапки и не се издадени решенија за забрана за влез или излез од Република Македонија.

И во периодот јануари-јуни 2017 година не беа откриени случаи на непочитување на прописите во меѓународниот превоз на патници за кои се поведени прекршочни пријави.

VI.3.2. Контрола при царинење на стока

Контрола при царинење на стока е контрола на соодветноста на царинските и други документи и стока за царинско постапување согласно регулативата. Оваа контрола се врши при увоз, извоз, транзит и привремен увоз на правни лица и нивните управители, но се однесува и на физички лица, без оглед дали станува збор за резиденти или за нерезиденти.

Врз основа на непосредна царинска контрола при царинење на стока, во периодот јануари-јуни 2018 година во 15.855 случаи се откриени несоодветни документи и стока за царинење и за усогласеност со мерките на трговската политика, од кои има 15.822 случаи на невалидни, фалсификувани и други несоодветни документи и стока со цел прикажување пониска царинска вредност за пресметка на увозни давачки, 259 случаи на невалидни сертификати за преференцијално потекло на стоките со цел избегнување плаќање на увозни давачки, 203 случаи за несоодветно распоредување во тарифни ознаки за стока со помали увозни давачки, како и 111 случаи на презентирање на други видови несоодветни документи за стока заради избегнување на плаќање на увозни давачки и на мерките на трговската политика. Со откриените невалидни и фалсификувани царински и други документи увозниците се обиделе да избегнат плаќање на околу 534 милиони денари на име увозни давачки.

За споредба, во периодот јануари-јуни 2017 година во 14.853 случаи беа откриени несоодветни документи за стока за царинење и за усогласеност со мерките на трговската политика, со кои увозниците се обиделе да избегнат плаќање на околу 487 милион денари на име увозни давачки.

РЕЗУЛТАТИ ОД ДОКУМЕНТАРНА ЦАРИНСКА КОНТРОЛА								
Вид на документ			Фактури (понишка вредност)	Сертификати за преференцијално потекло	Несоодветно тарифно распоредување на стоката	Други документи за пресметка на увозни давачки	Други видови невалидни документи	Вкупно
2017	Прв квартал	Невалидни	3,591	118	133	25	1	3,868
		Фалсификат	0	0	0	1	1	2
		Други	3,381	15	53	0	1	3,450
		Вкупно	1,556	28	48	3	0	7,320
	Втор квартал	Невалидни	3,678	101	89	35	0	3,903
		Фалсификат	1	1	1	0	0	3
		Други	3,552	35	40	0	0	3,627
		Вкупно	7,231	137	130	35	0	7,533
	Вкупно (јан-јуни)	Невалидни	7,269	219	222	60	1	7,771
		Фалсификат	1	1	1	1	1	5
		Други	6,933	50	93	0	1	7,077
		Вкупно	14,203	270	316	61	3	14,853
2018	Прв квартал	Невалидни	2,573	138	62	11	5	2,789
		Фалсификат	0	1	1	3	0	5
		Други	4,735	52	33	49	17	4,886
		Вкупно	7,308	191	96	63	22	7,680
	Втор квартал	Невалидни	3,620	52	36	6	0	3,714
		Фалсификат	0	0	1	0	0	1
		Други	4,354	16	70	8	12	4,460
		Вкупно	7,974	68	107	14	12	8,175
	Вкупно (јан-јуни)	Невалидни	6,193	190	98	17	5	6,503
		Фалсификат	0	1	2	3	0	6
		Други	9,089	68	103	57	29	9,346
		Вкупно	15,282	259	203	77	34	15,855

Најголем број од невалидните и фалсификувани документи за царинска вредност се однесува на увоз на употребувани патнички моторни возила, употребувана стока, отпадно железо, рекламен материјал, обувки, делови за мебел, синтетичка метража, лекови, стоматолошки инструменти, леќи, фустани, овошје, зеленчук, прехранбени производи, поштенски пратки преку ДХЛ и ТНТ и сл. Откриени се случаи на распоредувањето на стоките во несоодветни тарифни ознаки и се направени записници за потеклото на стоките.

VI.3.3. Пријавени девизи

На граничните премини во Република Македонија, во периодот јануари-јуни 2018 година вкупно се пријавени девизни средства во противвредност на 5.872.674 евра, сите на влез во Република Македонија.

Во вкупно пријавените девизи има 3.047.035 евра, 84.617.595 македонски денари, 1.279.170 швајцарски франци, 256.400 американски долари, 95.000 канадски долари, 92.000 австралиски долари и 400.000 норвешки круни.

Во однос на царинските испостави, најмногу девизни средства се пријавени во ЦИ Аеродром Скопје (противвредност на 2.010.988 евра), ЦИ Богородица (противвредност на 835.070 евра), ЦИ Блаце (противвредност на 780.350 евра), ЦИ Дојран (противвредност на 780.147 евра) и ЦИ Табановце автопат (противвредност на 988.283 евра).

Во истиот период во 2017 година вкупно беа пријавени девизни средства во противвредност на 3.553.382 евра, сите на влез во Република Македонија.

Во периодот јануари-јуни 2018 година пријавени се за 65,27% повеќе девизи во однос на периодот јануари-мај 2017 година.

VI.3.4. Царинска лабораторија

Во периодот јануари-јуни 2018 година, во Царинската лабораторија за анализа се **примени 103 мостри**. Најголем дел од мострите се однесуваат на производи од нафта и нафтени деривати, производи од прехранбената индустрија, алкохолни пијалоци и производи од хемиска индустрија.

Притоа, од вкупно примените 103 мостри во периодот јануари-јуни 2018 година, како и од мострите примени во претходните месеци, а кои се завршени во периодот јануари-јуни, во **20 случаи** е констатирано дека стоката била распоредена во **несоодветна тарифна ознака**. Кај 2 случаи промената е извршена врз основа на лабораториска анализа и е констатирано непочитување на мерките на трговска политика, а кај останатите 18 случаи промените се извршени врз основа на техничка документација.

Несоодветното тарифно распоредување имало за цел распоредување во тарифна ознака со пониска или повисока царинска стапка или стапка на ДДВ, поради што е наложена **дополнителна наплата на околу 0.52 милиони денари** јавни давачки.

Во периодот јануари-јуни 2017 година беа примени 172 мостри за анализа. Во 48 случаи имаше несоодветно тарифно распоредување, при што беше наложена дополнителна наплата на јавни давачки во износ од околу 1.64 милиони денари и враќање на околу 0.30 милиони денари јавни давачки.

VI.3.5. Резултати од постцаринска контрола

Постцаринската контрола опфаќа контрола кај трговските друштва после спроведено царинење, како и надзор на иматели на одобренија за царински

постапки со економски ефект, одобренија за поедноставени царински постапки, акцизни дозволи и др.

Во периодот јануари-јуни 2018 година ОКТД¹¹, при извршени 93 контроли на трговски друштва на податоците за увоз, извоз, поедноставени постапки, одобрен извозник, увоз за облагородување, царинско складирање и царинско застапување, откри 24 случаи на обиди за избегнување плаќање на увозни давачки во вкупен износ од околу 84,4 милиони денари и 7 случаи на непридржување кон царинските прописи. Обидите за избегнување царински и други давачки се однесуваат на пуштање на стока во слободен промет без истата да е увозно оцаринета, непријавени транспортни трошоци, трошоци за продолжување гарантен рок, надоместоци за лиценци, неправилно тарифно распоредување и др. При извршени 28 контроли на корисници на ТНГ како погонско гориво откриени се 4 обиди за барање на поврат на акциза во поголем износ од законски пропишаниот. При извршени 29 контроли на иматели на акцизни дозволи или одобренија и на регистрирани трговци со минерални масла кои содржат материи за обележување на горивата откриени се 4 акцизни прекршоци, а по основа на завршување на претходни контроли на иматели на акцизни дозволи или одобренија утврдени се 3 случаи на помалку платена акциза во износ од околу 1,3 милиони денари и се утврдени 5 акцизни прекршоци.

Во периодот јануари-јуни 2017 година ОКТД, при извршени 68 контроли на трговски друштва на податоците за увоз, поедноставени постапки, одобрен извозник, увоз за облагородување и царински складирање, откри 20 случаи на обиди за избегнување плаќање на увозни давачки во вкупен износ од околу 9,35 милиони денари и 12 случаи на непридржување кон обврските од издадено одобрение за увоз за облагородување, царинско складирање и одобрен извозник. Обидите за избегнување увозни давачки се однесуваат на погрешно распоредување по царинската номенклатура, непријавени транспортни и други трошоци и пресметан ДДВ по помала стапка од законски пропишаната. При извршени 18 контроли на корисници на ТНГ како погонско гориво откриени се 4 случаи за барање на поврат на акциза во поголем износ од законски пропишаниот. При извршени 7 контроли на регистрирани трговци со минерални масла кои содржат материи за обележување на горивата откриени се 4 случаи на непридржување на обврските утврдени со Законот за акцизите и Законот за енергетика. При извршени 18 контроли на иматели на акцизни дозволи откриени се 5 случаи на помалку платена акциза во износ од 133.674,00 денари, и 1 случај на непридржување на обврските од акцизната дозвола или одобрение.

¹¹ ОКТ – Одделение за контрола на трговски друштва

РЕЗУЛТАТИ ОД КОНТРОЛА НА ТРГОВСКИ ДРУШТВА ВО 2017-2018 ГОДИНА						
Вид на контрола	2017			2018		
	Прв квартал	Втор квартал	Вкупно (јан.-јуни)	Прв квартал	Втор квартал	Вкупно (јан.-јуни)
Контрола на трговски друштва	20	17	37	13	5	18
Контрола на иматели на акцизни одобренија	23	19	42	21	26	47
Контрола на иматели на одобренија за увоз за облагородување	11	17	28	6	4	10
Контрола на иматели на одобрени за царинско складирање и ППЧ	3	1	4	21	6	27
Контрола на иматели на други одобренија со економски ефект	0	0	0	0	0	0
Контрола на поедноставени царински постапки	269	245	514	239	153	392
Контрола на иматели на одобренија за царинско застапување	0	0	0	1	0	1
Контрола на иматели на други одобренија	0	4	4	0	1	1
Вкупно	326	303	629	301	195	496

VI.3.6. Преземени правни мерки за откриените неправилности

Покрај непосредно наложување (со записник) на плаќање на поголеми износи на увозни давачки и одземањето на царински и акцизни одобренија, за утврдените неправилности Царинската управа донесува управни решенија за дополнителна наплата на увозни и акцизни давачки и поднесува прекршочни и кривични пријави.

VI.3.7. Решенија за дополнителна наплата на увозни и акцизни давачки

Во периодот јануари-јуни 2018 година Царинската управа на име **дополнителна наплата на увозни давачки и ДДВ** донесе 294 решенија во вкупен износ од околу 126,31 милиони денари, од кои:

- 51 решение за дополнителна наплата во вкупен износ од околу 2,07 милиони денари поради несоодветно распоредување на стоката во тарифна ознака со пониски (или нула) стапки на увозни давачки;
- 70 решенија за дополнителна наплата во вкупен износ од околу 59,52 милиони денари поради декларирана пониска вредност на стоката како основица за пресметка на увозните давачки, утврдено со проверка на фактури и други документи за царинска вредност во царинските служби на извозникот;
- 41 решение за дополнителна наплата на вкупен износ од околу 2,98 милиони денари поради невалидни докази за преференцијално потекло на стоката, врз основа на проверка во царинските служби на извозникот;
- 132 решенија за дополнителна наплата на вкупен износ од околу 61,75 милиони денари по други основи.

За споредба, во периодот јануари-јуни 2017 година Царинската управа на име **дополнителна наплата на увозни давачки и ДДВ** донесе 644 решенија во вкупен износ од околу 131,35 милиони денари.

VI.3.8. Кривични пријави

Во периодот јануари-јуни 2018 година Царинската управа поднесе **24 кривични пријави** против **30 физички** и **9 правни лица**, додека во периодот јануари-јуни минатата 2017 година Царинската управа поднесе 40 кривични пријави против 46 физички и 17 правни лица.

ПОДНЕСЕНИ КРИВИЧНИ ПРИЈАВИ																		
Основ за поднесена кривична пријава	2017									2018								
	Прв квартал			Втор квартал			Вкупно (јан.-јуни)			Прв квартал			Втор квартал			Вкупно (јан.-јуни)		
	Физички лица	Правни лица	Вкупно пријави	Физички лица	Правни лица	Вкупно пријави	Физички лица	Правни лица	Вкупно пријави	Физички лица	Правни лица	Вкупно пријави	Физички лица	Правни лица	Вкупно пријави	Физички лица	Правни лица	Вкупно пријави
Даночно зафаќавање							0	0	0				1	1	1	1	1	
Заштита на права од интелектуална сопственост	7	7	7	1	1	1	8	8	8	3	3	3	3	2	2	6	5	
Изготвување на лажна исправа и преправање во вистинска и нејзина употреба							0	0	0							0	0	
Изнесување во странство на археолошки материјал, споменик на култура							0	0	0							0	0	
Индустриска сопственост							0	0	0							0	0	
Криминалење	2		2	3		2	5	0	4	3		3	1		1	4	0	
Неовластено производство и промет со наркотици	11		9	4		4	15	0	13	3		3	1		1	4	0	
Неовластено производство и промет со оружје и распрскачки материји	1		1				1	0	1							0	0	
Промет со акцизни стоки без бандероли	2	1	1	1		1	3	1	2	2		2	4		3	6	0	
Симнување на печат или знак што го ставило овластено службено лице							0	0	0							0	0	
Фалсификување и употреба на исправа и симнување и оштетување на службен знак	6	4	4	4	1	4	10	5	8	4	2	3	5	1	2	9	3	
Фалсификување на знаци за обележување	1		1				1	0	1							0	0	
Царинска измама	2	2	2	1	1	1	3	3	3							0	0	
Вкупно	32	14	27	14	3	13	46	17	40	15	5	14	15	4	10	30	9	

VI.3.9. Царински, девизни и акцизни прекршоци

Во периодот јануари-мај 2018 година поднесени се **204 прекршочни пријави** од кои 165 за царински прекршок, 15 за девизен прекршок и 4 за акцизен прекршок. Од вкупно поднесените пријави 187 се однесуваат на физички лица и 17 на правни лица.

Во истиот период во 2017 година беа поднесени **220 прекршочни пријави** од кои 175 за царински прекршоци, 36 за девизни прекршоци и 9 за акцизен прекршок. Од вкупно поднесените пријави 207 се однесуваат на физички лица и 13 на правни лица.

Во периодот јануари-јуни 2018 година решени се вкупно **215 прекршочни предмети** и притоа на сторителите им е изречена **глоба во износ од околу 16,7 милиони денари**. Во 169 предмети покрај глобата изречена е и посебна мерка одземање на стоката предмет на прекршокот, а во 15 предмети за сторен девизен прекршок изречена е мерка одземање на непријавените девизни средства, кои во денарска противредност изнесуваат околу 5,5 милиони денари.

Во истиот период во 2017 година беа решени **395 прекршочни предмети** и притоа на сторителите им е изречена **глоба во износ од околу 40,49 милиони денари**.

Во периодот јануари-јуни 2018 година се изречени **991 мандатни казни** против **757 физички лица** и **231 правни лица**, при што на сторителите им се изречени казни во висина од околу 6,51 милиони денари.

Во периодот јануари-јуни 2017 година се изречени **1.196 мандатни казни** против **708 физички лица** и **488 правни лица**, при што на сторителите им се изречени казни во висина од околу 12,05 милиони денари.

VI.4. Учество во меѓународни активности

Во периодот јануари-јуни 2018 година Царинската управа зеде учество во:

- **Меѓународна операција „Fox“**, организирана од СЦО, а фокусирана на можно пренасочување и неправилен (променет) опис на контејнерските транспорти на цигари кои се движат низ слободните трговски зони со активности во рамките на оперативната фаза на операцијата. Во операцијата се поканети да учествуваат земјите членки на СЦО.
- **Меѓународен проект „Global Shield“**, фокусиран на следење на увоз и извоз на хемикалии и други производи што може да се користат за изработка на експлозивни направи. Проектот е континуиран и во него учествуваат сите членки на СЦО.
- **Меѓународна операција „Know How III“**, организирана од SELEC¹², а фокусирана на идентификување и спречување на увозот, извозот и транзитот на територијата на земјите членки на SELEC на сите видови на фалсификувани и пиратски стоки во комерцијални и некомерцијални пратки, транспортирани со сите видови на сообраќај (патен, железнички, воздушен, воден, поштенски, експрес пратки итн.). Учесници во операцијата се Албанија, Босна и Херцеговина, Бугарија, Македонија, Грција, Унгарија, Црна Гора, Молдавија, Романија, Србија и Турција.
- **Семинар/работилница за борба против пролиферација со оружје и прикриени операции**, организирани од Амбасадата на САД, одржан во Скопје.
- **Осумнаесетти состанок на Работната група за борба против измами и криумчарење**, организиран од SELEC, кој се одржа во Букурешт, Романија.
- **Меѓународна обука за справување со криумчарење на наркотици**, во Центарот за обуки на ILEA¹³, Будимпешта, Унгарија.

¹² SELEC - Southeast European Law Enforcement Center (Центар за спроведување на законот во Југоисточна Европа)

¹³ ILEA – International Law Enforcement Academy (Меѓународна академија за спроведување на закони)

- **Интердисциплинарна регионална работилница** на тема „Поврзаност помеѓу криумчарењето на огнено оружје и трговијата со дрога“, во рамките на проектот „Siras“, организирана од SELEC, која се одржа во периодот од 11 до 13.06.2018 во Софија, Бугарија.

Во периодот јануари-јуни 2018 година Царинската управа внесе во CEN¹⁴ базата податоци за 26 заплени, достави 31 информација за заплена стока до SELEC центарот, достави 7 информации за заплена на дрога до ZKA Балкан инфо¹⁵ и 3 информации за заплена во „Containercom“ комуникацискиот систем на СЦО.

За споредба, во периодот јануари-јуни 2017 година Царинската управа внесе во CEN базата податоци за 37 заплени, достави 36 информации за заплена стока до SELEC центарот и достави 3 информации за заплена на дрога до ZKA Балкан инфо.

¹⁴ CEN – Customs Enforcement Network (Царинска мрежа на податоци за спречување на криминалот)

¹⁵ Balkan Route Data Collection and Dissemination System (Balkan Info) – Систем за собирање и дистрибуција на податоци за Балканската рута (Балкан Инфо), координиран од Германската служба за царински криминал (ZKA)

VII. ТРАНСПАРЕНТНОСТ И СОРАБОТКА ВО ОБЛАСТА НА ЦАРИНАТА

VII.1. Односи со јавноста

Транспарентноста на една институција е клучна при воспоставувањето на добри односи со сите целни групи и градење на поволен публицитет, добар институционален имиџ и спречување или решавање на несакани појави. Во таа насока, во периодот јануари-јуни 2018 година објавени се 207 соопштенија за активностите на Царинската управа, воведените новитети во царинското работење, како и за откриена непријавена и фалсификувана стока и царински измами.

VII.1.1. Позначајни настани

Одбележан 26-ти јануари – Меѓународниот ден на царината

По повод 26 јануари – Меѓународниот ден на Царината, кој годинава се одбележува под мотото „Сигурно деловно окружување за економски развој“ со кое се охрабруваат членките на Светската царинска организација (СЦО) да создадат средина за деловната заедница која ќе го олеснува нејзиното учество во прекуграничната трговија, Ѓоко Танасоски, директор на Царинската управа, на четворица царински службеници им додели пофалници од Кунио Микурија, Генерален секретар на СЦО.

Пофалници за исклучителен ангажман во сферата на креирање на безбедно окружување и придонес за поголема ефективност и ефикасност во работењето и олеснување на трговијата и транспортот, им беа доделени на следните царински службеници: Никола Неделковски, виш цариник на Царинска испостава Блаце, Тоде Цветановски, цариник на Царинска испостава Блаце, Беким Хоџа, водител на отсек на царинска испостава Блаце и Лидија Петковска, самостоен советник за податочно складирање во Сектор за информатичко комуникациски технологии. Генералниот секретар на СЦО, по повод Меѓународниот ден на Царината, упати порака до сите земји членки на СЦО во која истакна дека Царината може многу да придонесе во создавањето на стабилно и предвидливо деловно опкружување, со кое ќе се овозможи рационализација на постапките, справување со корупцијата, подобрување на интегритетот и олеснување на прекуграничното движење на стока, услуги и луѓе, истакнувајќи ја и големата важност на безбедноста, бидејќи легитимните бизниси бараат сигурен синџир на трговска размена за да

просперираат, но во самата трговија постојат закани, како што се пратки со нелегална стока која може да е штетна по здравјето и безбедноста на луѓето.

Царинската управа се стекна со сертификат ISO 9001:2015

Царинската управа постојано ги подобрува внатрешните процеси во работењето со цел заштита на финансиските интереси на Република Македонија, олеснување на меѓународната трговија со понатамошна модернизација на царинското работење и поедноставување на царинските постапки, одржување и унапредување на конкурентен економски амбиент, како и реализација на економските политики на Владата на Република Македонија. По спроведена сертификациска проверка на исполнетоста на барањата на меѓународниот стандард ISO 9001:2015 од страна на Сертификационото тело МКД Сертификат Царинската управа се стекна со овој сертификат.

Имено, Царинската управа во 2013 година се стекна со ISO 9001:2008 сертификат за управување со квалитет. Посветеноста на Царинската управа кон квалитетот, корисниците и клиентите низ годините доведе до усовршување на процесите и постапките што резултираше со добивање на меѓународниот стандард ISO 9001:2015. Поседувањето на сертификат за Систем за менаџмент со квалитет значи признавање дека сите процеси и постапки кои се спроведуваат во Царинската управа, како и услугите кои ги дава и нуди заинтересираните страни се во согласност со барањата на стандардот ISO 9001:2015 и во насока на постојано подобрување на работењето и задоволување на барањата на сите заинтересирани страни. Сето ова претставува уште една потврда за успешната работа на Царинската управа.

Одбележани 26 години самостојна и независна Царинска управа на Република Македонија

Царинската управа на 14-ти април – Денот на Царината одбележа 26 години од своето постоење како самостоен државен орган. По тој повод, на 11 април 2018 година, во Музејот на современа уметност во Скопје, се одржа свечена церемонијана на која присуствуваа високи претставници на државата, владата, министерствата, дипломатскиот кор, претставници на науката и бизнис заедницата, Колегиумот на Царинската управа и други соработници и пријатели на Царинската управа.

Настанот со свое обраќање го отвори д-р Драган Тевдовски, министер за финансии, кој истакна дека Министерството за финансии ќе продолжи во спроведувањето на реформите во овој сектор, како и во вложувањето и стручната поддршка на Царината, потенцирајќи дека само заедно можат да одговорат на новите предизвици. На свеченоста посебно внимание се посвети на развојот на дигитализацијата на царинската служба, односно „Царината некогаш и денес“. Неколку пензионирани царински службеници на сликовит начин го доловија почетокот на дигитализацијата, а потоа директорот на Царинската управа се надоврза за новата ера на дигитална царина потенцирајќи дека истата значително го измени начинот на кој работи Царината. Како крајна цел таа треба да придонесе за подобрена можност за комуникација на Царинската управа, обработка при царинењето на стоките, прием и размена на информации, координирани гранични активности, како и соработка во областа на примените на законите. Исто така, директорот посочи дека иницијативата дигитална царина има за цел да ги замени царинските постапки што се базираат на хартија со електронски постапки, на тој начин создавајќи поефикасна и модерна царинска околина во согласност со глобалниот развој. Воедно, се осврна и на постигнатите резултати во 2017 година, но и на она што ќе биде приоритет во наредниот период.

Дел од царинскиот празник беше и темата „Херои на секојдневието“, на која неколку царински службеници презентираа со какви ситуации и случки се соочуваат во секојдневното работење.

По повод одбележувањето на 14-ти април – Денот на Царинската управа, се организираа три кампањи: **„Стоп за фалсификуваните производи“**, **„Пријавете корупција“** и **„Не биди муле“** со цел подигнување на јавната свест на граѓаните во борбата против фалсификатите, корупцијата и штетните последици од трговијата со дрога.

Цариниците во акција на дарување крв

Царинската управа на Република Македонија во соработка со Републичкиот завод за трансфузиологија ја реализираше традиционалната крводарителска акција, во рамки на програмата за општествена одговорност при одбележување на Царинскиот празник – 14 април.

Крводарителска акција под мотото „Вашата крв спасува живот“ се одржа на 13 април 2018 година во просториите на Царинската управа, како и во неколку пункта во центрите за дарување крв низ цела Македонија. Вработените во Царинската управа покажаа голема хуманост и свест за значењето на крводарувањето. Во акцијата околу 130 вработени даруваа крв, при што се собрани исто толку единици крв. Републичкиот завод за трансфузиологија го поздрави големиот интерес на царинските службеници за крводарување и покажаната желба да се учествува во спасување на животите на луѓето на кои им е неопходна драгоцената течност.

Кампања „Стоп за фалсификуваните производи“

Царинската управа го одбележа 26 април – Светскиот ден на интелектуалната сопственост, преку активности во дел од кампањата „Стоп за фалсификуваните производи“. Кампањата започна да се спроведува на 5 април 2018 година, како дел од активностите организирани по повод одбележувањето на 14 април – Денот на Царинската управа.

Кампањата стартуваше во трговскиот центар „Сити Мол“ каде беше поставен штанд на кој беа изложени примероци од заплени фалсификати, а по повод Светскиот ден на интелектуалната сопственост, со штетните последици кои може да ги предизвикаат фалсификатите се запознаа и учениците од СУГС „Јосип Броз Тито“ од Скопје. Во просториите на училиштето беа изложени примероци од заплени фалсификувани производи, а на учениците им се делеа информативни брошури и истите во разговор со царинските службеници имаа можност, покрај информации за опасноста од употребата на фалсификати, да се информираат и за сè што презема Царинската управа во борбата против фалсификатите, како и за тоа како најлесно може да ги препознаат фалсификуваните производи.

Оваа кампања е фокусирана на заштита на корисниците од купувањето на фалсификуваните производи бидејќи тие преставуваат огромен ризик за здравјето на луѓето, додека светската економија бележи огромни загуби поради дејствија поврзани со производството и пуштањето во оптек на фалсификувани производи.

Потпишан Меморандум за соработка со Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип и одржана презентација пред студентите

На 19 април 2018 година директорот на Царинската управа одржа предавање пред студентите на економскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип и ги запозна со надлежностите на Царинската управа. Директорот во своето излагање пред студентите презентираше различни теми од царинското работење, како што се улогите и функциите на Царинската управа, царински постапки, управување со човечки ресурси и слично. На овој начин студентите имаат можност да се запознаат како теоријата која ја изучуваат се применува во процесите на една организација како Царинската управа. Во согласност со заедничките интереси и меѓусебната соработка на двете институции, директорот на Царинската управа и д-р Благо Боев, ректор на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип потпишаа Меморандум за соработка. Инкорпорирањето на стручното и научно мислење при дефинирање и спроведување на политиките на Царинската управа, претставува битен сегмент од соработката со високообразовните институции. На овој начин се обезбедува успешно спроведување на економските политики и олеснување на трговијата. Исто така, потпишувањето на овој Меморандум ќе овозможи научните истражувања за влијанието на измените во царинските и акцизни постапки на економијата на национално и регионално ниво да бидат еден од алатките за донесување на стратешки одлуки и натамошна модернизација на Царинската управа.

Пуштен во употреба новиот царински терминал на граничниот премин Табановце финансиран од Европската Унија

На 30 мај 2018 година се одржа официјален настан на кој беше пуштен во употреба новиот царински терминал на граничниот премин Табановце. Надградбата на терминалот, финансиран од Европската унија овозможи олеснување на прекуграничната трговија долж Коридорот 10 и спроведување на царинските постапки во модерни капацитети.

Се обезбедија подобри услуги за економските оператори за побрз и поефтин транспорт на нивната стока преку границата. Подеднакво важно е и тоа што надградениот царински терминал ќе придонесе за зголемена безбедност на Република Македонија и нејзините граѓани. Настанот го отвори Зоран Заев, претседател на Владата на Република Македонија, кој во своето обраќање истакна дека новореконструираниот инфраструктурен капацитет на ГП Табановце е

развиен според најмодерните и функционални стандарди за царинење и за олеснување на трговијата и контролата. Евроамбасадорот Самуел Жбогар истакна дека со овој настан се означува и крајот на последната кампања „ЕУ за ТЕБЕ“ чија цел беше подигање на јавната свест за помошта на ЕУ во областа на транспортот. Тој посочи дека новиот терминал ќе помогне за олеснување на прекуграничната трговија долж Коридорот 10, што е најважната меѓународна рута низ земјата. Драган Тевдовски, министерот за финансии истакна дека со проекти како што е модернизацијата и проширувањето на еден од најфреквентните гранични премини се подобруваат услугите на Царинската управа кон граѓаните и фирмите и се очекува значително да се забрза протокот на возила и да се намали времето на задржување на граничниот премин. Со тоа граѓаните и превозниците помалку ќе чекаат при премин, а услугата која ќе ја добиваат ќе биде подобра. Директорот на Царинската управа во говорот пред присутните истакна дека проектите се реализирани и се усогласени со царинското законодавство на ЕУ и со проектот ќе се заштеди на време, ќе се подобри квалитетот на услугите и условите за работа на економските оператори и царинските службеници и ќе се зголемат капацитетите за преглед.

VII.1.2. Меѓународна соработка

Состанок со амбасадорот на Кралството Холандија во Република Македонија

На 17 јануари 2018 година во просториите на Царинската управа беше остварена средба меѓу директорот на Царинската управа и Вилем Ваутер Пломп, амбасадор на Кралството Холандија.

На средбата беа истакнати придобивките од досегашната успешно спроведена билатерална соработка помеѓу царинските служби на Холандија и Македонија со која се даде поддршка во унапредувањето на царинските постапки кај увозот за облагородување, економски ефект и акцизни добра, унапредување на работата на царинската лабораторија, како и воспоставувањето на систем за адекватна заштита на правата на интелектуална сопственост и соработката со Управата за јавни приходи и други инспекциски органи. Беа разменети и предлози за идни заеднички делувања во рамки на билатерална соработка и нејзиното проширување, во однос на идно учество на Царинската управа на Холандија во идните твининг проекти на Царинската управа, поголемо учество во МАТРА програмите за обука и поддршка во процесот на европска интеграција.

Средба на директорот на Царинската управа со амбасадорот на Јапонија во Република Македонија

На 24 јануари 2018 година, г-ѓа Кеико Ханеда, амбасадор на Јапонија, на средба со директорот на Царинска управа беше запознена со претстојните приоритетни и стратешки активности што ги презема Царинската управа во насока за понатамошно осовременување на царинското работење и забрзувањето на меѓународната трговија. На средбата е истакната заинтересираноста за продлабочување на билатералната соработка помеѓу царинските служби на Јапонија и Република Македонија на полето на примена на искуства и добри практики за поголема ефикасност и примена на современи методи во работењето.

Нова донирана опрема од Програмата за контрола на извозот и граничната безбедност при Амбасадата на САД

На 12 февруари 2017 година, во просториите на Царинската управа се одржа состанок помеѓу директорот на Царинската управа и Џорџ Кларк, регионален советник на Програмата за контрола на извоз и гранична безбедност (EXBS) на Владата на САД.

Програмата за контрола на извозот и гранична безбедност, финансирана и поддржана од страна на Стејт Департментот и Министерството за безбедност на САД, во изминатите години обезбедува помош и поддршка за севкупното царинско работење, преку донирање на оперативна опрема во повеќе наврати, како и специјализирани обуки за стручна подготовка на царинските работници. Во таа насока, беше официјално предадена опрема што како донација е обезбедена за дополнителна поддршка на капацитетите за контрола на Царинската управа. Донираната опрема со вредност од околу 18 илјади американски долари вклучува систем за контрола со видеоскоп, инструменти за мерење на густина и рачен алат.

Обука за вештини за набљудување на однесувањето

Во организација на Програмата за контрола на извозот и гранична безбедност (EXBS) при Амбасадата на САД во Република Македонија, во периодот 26-28 февруари 2018 година се одржа Обука за зајакнување на вештините за набљудување на однесувањето (бихејвиористичка опсервација) наменета за 24 царински и полициски службеници.

Учесниците на обуката следеа настава во училница, работеа на студии на случај и практични вежби за зајакнување на вештините на царинските и граничните полициски службеници за набљудување, интервјуирање и идентификација на криумчари на недозволена стока и оружје за масовно уништување, криминалци и терористи.

Состанок со генералниот директор на Центарот за спроведување на законот во Југоисточна Европа (SELEC)

На 27 февруари 2018 година во просториите на Царинската управа беше остварена протоколарна средба помеѓу директорот на Царинската управа и Снежана Малеева, Генерален директор на Центарот за спроведување на законот во Југоисточна Европа (SELEC).

На средбата беа истакнати придобивките од досегашната успешна соработка во рамките на активностите кои се реализираат во Центарот и на заедничко задоволство се констатираа резултатите од соработката, како и придобивките во борбата против организираниот прекуграничен криминал. На средбата Царинската управа ја искажа намерата за користење на расположивите инструменти и поволностите кои ги нуди центарот, со што ќе се постигне поуспешна и поорганизирана борба против царински измами, недозволената трговија и криминал.

Царински службеници одликувани со благодарница и значка од Програмата за контрола на извоз и гранична безбедност (EXBS)

Царинската управа во насока на обезбедување на одржлив систем на учење за вработените постојано инвестира во развојот на обучувачки вештини кај вработените. Пренесувањето на знаењето, праксите и градење на капацитетите претставува особена гордост како за Царинската управа, така и за обучените обучувачи.

Во периодот од 26 и 27 март оваа година царински службеници имаа чест да одржат обука за ракување со специфична опрема за колегите од царинската администрација на Косово. Обуката се реализираше со поддршка на Амбасадата на САД во Скопје, Програмата за контрола на извоз и гранична безбедност. За својот труд обучувачите беа одликувани со благодарница и значка од Програмата за контрола на извоз и гранична безбедност. Овие обуки и во иднина ќе претставуваат предизвик и мотив за градење на компетентни и професионални царински службеници не само во рамки на Царинската управа, туку и пошироко.

Билатерална средба помеѓу царинските служби на Македонија и Албанија

На 5 април 2018 година во Корча се одржа билатерална средба помеѓу делегации на Царинските управи на Република Македонија и Република Албанија. Состанокот на делегациите предводени од директорите на двете служби се одржа во насока на зајакнување на соработката помеѓу двете земји.

Соработката е воспоставена во рамките на Спогодбата за билатерална царинска соработка помеѓу Република Македонија и Република Албанија, соработката во рамките на Договорот за слобдна трговија (ЦЕФТА) како и соработката на граничните премини.

Делегациите предводени од Директорите на царинските служби Ѓоко Танасоски и Белинда Икономи, разговараа за повеќе теми од интерес за унапредување на взаемната соработка, за понатамошна продлабочена соработка на полето на контролите и истрагите во борбата против царинските измами, како и на забрзувањето на преминувањето на границата на граничните премини.

На средбата е констатирано дека соработката меѓу двете царински служби е на високо ниво, дека двете царински управи соработуваат во имплементацијата на ЦЕФТА и дека понатамошното продлабочувањето на оваа соработка е од интерес за двете држави како и за целиот регион.

Потпишан Меморандум за соработка со регионален центар за животна средина за Централна и Источна Европа – канцеларија во Македонија (REC COM)

Царинската управа на 16 мај 2018 година, потпиша Меморандуми за соработка со Регионален центар за животна средина за Централна и Источна Европа – Канцеларија во Македонија (REC COM). Целта на Меморандумот е да се воспостави соработка помеѓу Царинската управа и REC COM кон развивање на методологија за пресметување на данок на возилата, која ќе се користи при изработката на Предлог Законот за оданочување на возила.

Методологијата треба да ги земе во предвид најдобрите практики на земјите членки на ЕУ, усогласена со условите на македонскиот пазар на патнички автомобили, локалните еколошки и климатски услови, како и со куповната моќ на граѓаните. Приходот од данокот на возила, во споредба со приходите остварени од наплатата на сегашната акциза од патничките автомобили треба да остане во истите рамки, но ќе овозможи граѓаните кои имаат мала куповна моќ да купуваат возила со подобри еколошки и повисоки стандарди за енергетска ефикасност, и со намалени трошоци за гориво и одржување.

Програмата за контрола на извозот и граничната безбедност (EXBS) донираше систем за откривање на наркотици и експлозиви

Царинската управа во насока на модернизација и користење на модерни технологии во секојдневното работење, со поддршка на Програмата EXBS при Амбасадата на САД, на 29-ти мај 2018 година пушти во употреба нов систем за откривање на наркотици и експлозиви.

Покрај донацијата, Програмата обезбеди и обука за оператори на системот за 10 македонски царински службеници. EXBS придонесоа. Оваа помош претставува основа за зајакнување на капацитетите на Царинската управа во нејзините напори за спроведување на законите, заштита на општеството и граѓаните и спречување на криумчарењето.

Соработката на царинските служби на Македонија и Хрватска потврдена на нова работна средба во Хрватска

Делегација на Царинската управа на Република Македонија, предводена од директорот, на 4 и 5 јуни оствари работна посета на Царинската управа на Република Хрватска.

Оваа средба е своевидно надоврзување на претходно одржаната средба од октомври минатата година, кога беше потврден заедничкиот интерес за размена на искуства од областа на примена на законодавството на Европската Унија (во дел на царинските прописи и акцизни давачки), јакнење на информатичко-технолошките капацитети и други активности од доменот на царинското работење, вклучувајќи ја и примената на Договорот за олеснување на трговијата на Светската трговска организација. На работната средба претставниците на двете царински служби ги договорија начините на идна соработка во домените во кои Царинската управа на Македонија би сакала да ја има Царината на Хрватска како партнер и близок соработник. што впрочем беше потврдено и на средбата со високи претставници на Министерството за финансии на Република Хрватска.

Неформален регионален состанок на директорите на царинските управи од Западен Балкан

Во период 11-12.06.2018 година, директорот на Царинската управа на Република Македонија учествуваше на неформален регионален Состанок на директорите на Царинските управи од Западен Балкан, што се одржа во Република Албанија.

Состанокот е продолжение на првиот неформален регионален состанок, што се одржа во Република Македонија во период од 30 ноември до 1 декември 2017 година. На состанокот на кој се дискутираше за подготовка на заеднички пристап на Царинските служби од регионот со цел унапредување на царинските постапки и економската соработка во Западен Балкан присуствуваа претставници на Царинските управи на Македонија, Црна Гора, Албанија, Србија, Босна и Херцеговина, Косово и меѓународни институции и организации. На маргините на состанокот, директорот на Царинската управа на Република Македонија оствари билатерални средби со Белинда Икономи, директор на Царината на Република Албанија, Владан Јоковиќ, директор на Царината на Република Црна Гора како и со Емир Џикиќ, директор на Секретаријатот на ЦЕФТА.

VII.1.3. Соработка со бизнис заедницата

Одржан состанок на Советодавното тело

На 8 февруари 2018 година, во просториите на Царинската управа се одржа состанок со Советодавното тело¹⁶.

За време на состанокот се разгледаа повеќе актуелни прашања од областа на царинското работење, како и барања на деловната заедница.

Царинската управа ги информираше претставниците на деловната заедница за претстојните измени на Царинскиот закон, при што посебен акцент беше ставен на унапредувањето на концептот за Овластен економски оператор и измените кои се предлагаат во делот на прекршочните одредби.

¹⁶ Царинската управа партнерството со деловната заедница го остварува преку работата на Советодавното тело, во кое освен Царинската управа членуваат Стопанска комора на Република Македонија, Сојуз на стопански комори на Република Македонија, Стопанска комора на Северозападна Македонија, Американска стопанска комора во Република Македонија, СИЗ „Македонија сообраќај“ АМЕРИТ, Групација на шпедитери и логистички оператори – МИФА, Текстилно трговско здружение – Текстилен кластер, Стопанска комора за информатички и комуникациски технологии – МАСИТ, Холандска стопанска комора, Македонско Бугарска стопанска комора, Унија на Германски комори за индустрија и трговија – Претставништво Скопје, Стопанска комора на Македонија – Турција и Здружение на кожарско-преработувачка индустрија.

Работилница за олеснување на трговијата

Директорот на Царинската управа учествуваше на работилница за олеснување на трговијата, што се одржа на 22 февруари 2018 година, во просториите на Стопанската комора на Македонија.

Работилницата ја организираше Проектот на УСАИД за регионален економски раст „УСАИД РЕГ“ преку Центарот за развојни политики „ИДЕАС ДеПо“ во соработка со Стопанската комора на Македонија, Стопанската комора на Северозападна Македонија и Стопанската комора за информатички и комуникациски технологии МАСИТ, како дел од активностите за поддршка на институциите на Република Македонија во имплементација на реформите за олеснување на трговијата. Основната цел на работилницата беше информирање на деловната заедница за најновите глобални и регионални иницијативи насочени кон забрзување и поедноставување на постапките во прекуграничната трговија и обврските кои од нив произлегуваат за Република Македонија, како и запознавање на компаниите со резултатите од анкетата за бариерите во прекуграничните постапки спроведена од страна на „УСАИД РЕГ“ проектот и „ИДЕАС ДеПо“ во текот на 2017 година. Учесници на работилницата беа компании чиешто деловно работење и резултати се тесно поврзани и директно зависат од ефикасното одвивање на постапките за увоз, извоз и транзит на стоки, како и претставници од надлежните институции. Директорот на Царинската управа на Република Македонија ја отвори работилницата и истакна дека токму поради тоа што македонската економија во голема мера зависи од присутноста и конкурентноста на домашните компании на регионалните и глобалните пазари, Царинската управа своите активности интензивно ги фокусира кон имплементација на добри практики со цел олеснување и забрзување на протокот на стоки од и кон Република Македонија.

Одржан состанок со Стопанската комора на Северо-Западна Македонија

На 27 февруари 2018 година, директорот на Царинската управа одржа работен состанок со претставници на Стопанската комора на Северо-Западна Македонија.

На состанокот се дискутираше за предизвиците со кои што членките на Стопанската комора на Северо-Западна Македонија се соочуваат при секојдневните царински постапки, издавање на одобрение и лиценци за вршење на работи на застапување пред царинските органи заради спроведување на дејствија и формалности пропишани со царински прописи. Присутните состанокот го оценија како доста корисен и успешен и изразија интерес за продолжување и подобрување на меѓусебната соработка.

Производителите и увозниците на алкохолни пијалоци се запознаа со новитетите од предлог Законот за акцизи

На 30 март 2018 година, во просториите на Царинската управа се одржа работна средба со цел запознавање со одредбите од новиот предлог Закон за акцизи кој е во завршна фаза на усогласување. На состанокот присуствуваа производителите и увозниците на алкохолни пијалаци во Република Македонија.

На средбата компаниите се запознаа со одредбите кои се предлагаат со новиот предлог Закон за акцизи: плаќањето на акцизата со поднесување на акцизна декларација по пуштање во промет и новиот начин на управување со акцизните марки, роковите за постапување, како и со промените кои ќе настанат со воведувањето на новиот Систем за обработка на царински декларации и акцизни документи. Претставниците на компаниите покажаа голем интерес за новините кои се предвидуваат со предлог законот, како и за поедноставувањето и забрзувањето на акцизните постапки со примената на новиот систем. Предлозите дадени од нивна страна ќе бидат разгледани во насока на нивно имплементирање во предлог законот или во подзаконските акти кои ќе произлезат.

Царинската управа ќе го поедностави системот на извозни, увозни и транзитни дозволи

Во период од 19 до 23 март, во просториите на Царинска управа се одржа работен состанок реализиран со поддршка на Проектот за регионален економски развој финансиран од USAID, на кој учествуваа претставници на членките на Советодавното тело и претставници на инволвираните надлежни институции.

На состанокот се разменуваа информации за статусот на постапките спроведувани на граница, примената на нетарифни мерки, функционалностите на новиот систем за обработка на царински декларации и акцизни документи чија имплементација е во фаза на финализирање, формалностите околу издавање на дозволи за царинската постапка, применуваните предметни законски одредби, тековните и претстојни активности за реформирање на системот на лиценци и гранични инспекции. Состојбата на постапките кои се спроведуваат на граничните премини при издавање и контрола на сите дозволи за увоз, извоз и транзит на стока, исто така е тема на повеќедневен работен состанок организиран по повод посетата на експертската мисија во врска со постапувањето и контролата на царинските стоки на граничните премини.

Потпишан Меморандум за соработка со ТДР Скопје ДООЕЛ Скопје

Царинската управа на 16 мај 2018 година, потпиша Меморандум за соработка со друштвото ТДР Скопје ДООЕЛ Скопје како член на групацијата „British American Tobacco“.

Со овој Меморандум се уредува постапката помеѓу и надлежностите на договорните страни со цел борба против сузбивање на криумчарењето и нелегалната трговија со тутунски производи и заштита од повреда на правата за интелектуална сопственост, односно спречување на фалсификување на цигари и други тутунски производи од трговските марки чии носители на правата се друштвата членови на групацијата „British American Tobacco“. Ијуниќи ја во предвид и безбедносната функција на Царинската управа, меѓу другото, двете страни потписнички се договорија и заеднички да спроведуваат медиумски кампањи наменети за подигнување на јавната свест за нелегалната трговија со цигари и други тутунски производи, како и нивното влијание врз економијата, врз

правниот систем и врз општеството во целина. Само во изминатата 2017 година царинските службеници во 25 случаи спречија шверц на околу 270 илјади парчиња цигари и 222 килограми режан тутун.

Промовиран концептот на Овластен економски оператор (ОЕО) и неговото значење за економските оператори

На 22.06.2018 година, во Скопје се одржа настан за Промовирање на концептот за овластен економски оператор (ОЕО) во Република Македонија и неговото значење за економските оператори. Настанот го организираше Царинската управа во соработка со Проектот за УСАИД за регионален економски раст (USAID Regional Economic Growth Project – REG).

Статусот на ОЕО е меѓународно признаена марка за квалитет, која укажува на тоа дека економските оператори во Република Македонија (производители, извозници, увозници, шпедитери, транспортери) во меѓународниот синџир на снабдување се безбедни и сигурни и дека нивните царински контроли и процедури се ефикасни и усогласени. Оваа работилница претставува исклучителна можност за градење на партнерски односи помеѓу носителите на политиките – Владата, Министерството за финансии, Царинската управа и претставниците на приватниот сектор што учествуваат во царинското работење и логистичкиот бизнис. За време на работилницата поздравно обраќање имаа Ширет Елези, заменик-министер на Министерството за финансии, Ѓоко Танасоски, директор на Царинската управа и Едвард Гонзалес, директор на канцеларијата за развој, УСАИД Македонија. Стекнувањето на статусот ОЕО претставува сертифицирање на трговското друштво како сигурен и безбеден партнер на Царинската управа и сигурен и безбеден партнер во меѓународниот и регионалниот синџир на снабдување, истакна заменик-министерот за финансии Ширет Елези. Директорот на Царинската управа посочи дека ОЕО е клучна активност што е предвидена во Повеќегодишниот акциски план за регионална економска интеграција на земјите од Западен Балкан усвоен на Самитот во Трст. Директорот на канцеларијата за развој, УСАИД Македонија во своето обраќање ја поздрави заложбата на Царинската управа за промовирање на Концептот ОЕО и ја истакна важноста на ОЕО, поволностите и олеснувањата кои овој статус ги овозможува. Со цел промовирање и користење на статусот на ОЕО во регионални и глобални рамки, Царинската управа, со поддршка на Проектот на УСАИД за регионален економски раст организира вакви настани насочени кон запознавање на деловната заедница со концептот на ОЕО.

VII.2. Царинска соработка

VII.2.1. Меѓуинституционална соработка

Во рамките на активностите на **Комитетот за следење, анализа и унапредување на деловната клима** во областа „Прекугранична трговија“ согласно **„Doing Business“** извештајот од Светска Банка, Царинската управа во јануари 2018 година до Министерството за финансии достави анализа на рангот на Република Македонија кај индикаторот „Услови за прекугранично тргување“ со предлог-мерки за подобрување на состојбите, имајќи го предвид искуството на подобро рангираните земји од регионот. Во април 2018 година Царинска управа до Министерството за финансии достави збиен извештај за сите спроведени реформи и проекти за индикаторот „Прекугранично тргување“ за периодот 1 мај 2017 година-1 мај 2018 година, со цел истиот да биде испратен до Светска Банка. Во текот на јуни 2018 година Царинска управа ѝ предложи на Владата на Република Македонија, при предлагањето на мерки за подобрување на деловната клима, освен Царинска управа, да се вклучат и другите институции кои имаа надлежности во прекуграничната трговија.

Царинската управа смета дека реализацијата на следните проекти, која е во тек, ќе доведе до подобрување на деловното опкружување и консеквентно до унапредување на рангот на Република Македонија во областа „Услови за прекугранично тргување“:

- Воведување на нов Систем за обработка на царински декларации и акцизни документи (СОЦДАД);
- Надградба на објектите за царинење и контрола на граничен премин Табановце Автопат;
- Надградба на објектите за царинење и објектите за инспекциските органи на граничниот премин Кафасан;
- Воведување на ISO 27001 – Стандард за управување со безбедноста на информатичките системи;
- Зајакнување на оперативните и институционалните капацитети на Царинската управа;
- Воведување на заеднички гранични контроли со соседните земји;
- Ревизија и надградба на Едношалтерскиот систем за издавање на дозволи за извоз, увоз и транзит и распределба на квоти (EXIM); и
- Воведување информации пред пристигнување на пратките со брза пошта во рамките на редовните или поедноставените постапки во воздушниот сообраќај.

Царинската управа и Бирото за јавна безбедност потпишаа протокол кој ќе овозможи побрз проток на стока на граничните премини Табановце и Богородица

Ѓоко Танасоски, директор на Царинската управа и Лазо Велковски, директор на Бирото за јавна безбедност, во присуство на Љупчо Николовски, министер за земјоделство, водостопанство и шумарство, на 14 мај потпишаа нов Протокол за уредување на постапките за побрз проток на жива стока, стока во жива состојба, опасни материи, стока во новиот компјутерски транзитен систем и на празни камиони на граничните премини Табановце и Богородица.

Овој протокол е од исклучително значење за извозот на македонските земјоделско – прехранбени производи. Новиот протокол во исто време, ќе придонесе и да се избегнат подолги задржувања на граничните премини и да се обезбеди брз и безбеден проток на жива стока на овие два гранични премини. Протоколот за побрз проток на стоки на граничните премини Табановце и Богородица е изработен врз основа на Меморандумот за разбирање помеѓу Министерството за внатрешни работи и Министерството за финансии и стапува на сила веднаш.

VII.3. Интернет и интранет

Во периодот јануари-јуни 2018 година интернет страницата е посетена од вкупно 69.773 посетители. Во периодот јануари-јуни 2018 година на интернет страницата се објавени 207 содржини на македонски, англиски и албански јазик.

СТАТИСТИЧКИ ПОДАТОЦИ ЗА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦАТА						
	2017			2018		
	Прв квартал	Втор квартал	Вкупно (јан.-јуни)	Прв квартал	Втор квартал	Вкупно (јан.-јуни)
Објавени содржини	87	42	129	106	101	207
Број на посетители	50,775	32,335	83,110	35,468	34,305	69,773
Број на посети	464,356	297,133	761,489	260,659	230,464	491,123
Најпосетени табови (број)						
Вести	284,628	162,285	446,913	78,581	49,757	128,338
NCTS	22,578	15,037	37,615	7,175	4,755	11,930
Царинска тарифа	8,111	4,251	12,362	8,575	3,217	11,792
Контакти	6,535	3,124	9,659	3,858	3,065	6,923

Во периодот јануари-јуни 2018 година страницата е посетена 491.123 пати. Најпосетени се рубриците: „Вести“ (128.338 посети), „Царинска тарифа“ (11.792 посети), „Нов компјутеризиран транзитен систем – NCTS“ (11.930 посети) и „Контакти“ (6.535 посети).

Во периодот јануари-јуни 2017 година страницата беше посетена 761.489 пати.

VII.4. Отворена царинска телефонска линија (197)

На отворената царинска телефонска линија (197) во периодот јануари-јуни 2018 година добиени се вкупно 3.188 повици или во просек 17 повици на ден и тоа: „А“¹⁷ класа – 6 повици, „Б“¹⁸ класа – 9 повици, „С“¹⁹ класа – 218 повици и „Ј“²⁰ класа – 16 повици. Најголем број се однесуваат на прашања поврзани со функционирањето и состојбата на граничните и внатрешните царински испостави, како и на спроведувањето на одделни царински постапки. Како резултат на процесирање на добиените повици на отворената царинска линија извршени се контроли од страна на граничните и внатрешните царинските испостави, како и од мобилните тимови, а надлежните служби извршија обработка, анализа и истрага од доменот на нивното работење.

ОТВОРЕНА ЦАРИНСКА ЛИНИЈА 197						
Вид на повици	2017			2018		
	Прв квартал	Втор квартал	Вкупно (јан.-јуни)	Прв квартал	Втор квартал	Вкупно (јан.-јуни)
Класа А	7	2	9	2	4	6
Класа Б	11	4	15	7	2	9
Класа Ц	132	107	239	98	120	218
Класа Ј	13	3	16	8	8	16
Останато	1,811	1,776	3,587	1,314	1,625	2,939
Вкупно:	1,974	1,892	3,866	1,429	1,759	3,188

¹⁷ „А“ класа се информации кои бараат неопходна акција од страна на испостава или мобилна екипа.

¹⁸ „Б“ класа се информации кои бараат понатамошни дополнителни испитувања од други одделенија во Секторот за контрола и истраги или од други одделенија во Царинска управа.

¹⁹ „С“ класа се информации што неможат да се користат, односно се повици за пријава на застои од страна на превозни компании, поплака или пофалба на царински процедури.

²⁰ „Ј“ класа информации проследени до Сектор за професионални стандарди, а кои се однесуваат на жалби на граѓани за коруптивно и непрофесионално работење на царинските работници.